

BEGRÉGI UJSÁG

Noviszád, 1939 junius 20, kedő

Urednik — Szerkeszti
ANDRÉE DEZSÓ

20. évfolyam 168. szám

Készenlétben a távolkeleti angol flotta

Amerikai hadihajók Tiencsinben — Páris még bizik a békés elintézésben

Párisból jelentik: Francia körök megállapítása szerint a keletázsiai feszültségben nem mutatkozik enyhülés. Tiencsinből egyre nyugtalanítóbb hírek érkeznek. A francia közvélemény tudatában van annak, hogy ha London esetleg erélyesebb magatartást tanúsítana Japánnal szemben és gazdasági megtorlásokat léptetne életbe, ez csak súlyosbíthatná a helyzetet. A Matin lehetségesnek tartja, hogy az angol kormány tiltakozásképp visszahívja tokiói nagykövétét.

AZ ANGOL KÜLÜGYI BIZOTTSÁG ÜLÉSE

Londonból jelentik: Az angol kormány külügyi bizottsága hétfőn délelőtt ülést tartott, amelyen a tiencsin helyzetet foglalkoztatták. Szóba került az ülésen az angol negyedbe menekült négy kínai mérnyelő kiadatásának ügye is. London még mindig semleges bíróság kiküldését kéri ebben az ügyben. Angol körökben remélik, hogy a tokiói kormány enged majd merev magatartásából, ha Anglia biztosítékot nyújt arra, hogy hasonló esetek nem ismétlődnek meg.

Amennyiben a japán kormány visszavonhatatlan rendelkezéseket tenne, akkor Anglia gazdasági megtorlásokkal él. Ilyen lenne például az angol-japán kereskedelmi egyezmény felmondása, a japán áruk teljes kizárása az angol birodalom egész területéről, továbbá pénzügyi és hitelblokk, valamint az Angliában levő japán követelések lefoglalása, ezenkívül a kínai valuta támogatása.

A DOMINIUMOK MÉRSEKLETRE INTENEK

Párisból jelentik: A Journal értesülése szerint az angol dominiu-
mok egy része fékező befolyást gyakorol Londonra és az angol-japán ellentét békés uton való megoldása mellett száll síkra.

A Petit Journal nézete szerint az angol-japán ellentétet bizonyára békés uton lehet rendezni, ha azonban a hatalmak továbbra is látszanak a tüzzel a löporos hordó közelében, akkor nehéz lesz elkerülni a robbanást.

SANGHAJBAN MEGGYILKOLTAK KÉT EURÓPAIT

Sanghaj jelentés szerint hétfőn reggel a francia engedelményes területen egy angol állampolgár fe-

leségét agyonlőtték. Ugyanabban a szobában egy agyonlőtt férfit is találtak, akinek személyazonosságát még nem sikerült megállapítani.

AMERIKAI HADIHAJÓK TIENCSINBEN

Washingtonból jelentik: Két amerikai torpedóromboló és egy aknakereső hajó vasárnap befutott a Tiencsintől délre levő Csi-Fu kikötőjébe. Az Egyesült Államok

ázsiai hajóhadának zászlóshajója, az Augusta csatárcirkáló és egy könnyű cirkáló már egy hete Csinantaóban állomásozik.

KINA VISSZAKÖVETELI HONKONGOT

Tokióból jelentik: A Kokumin Simbun szerint Japán hivatalos körökben úgy vélik, hogy Angliának vissza kell adnia Honkongot Kínának. Középkina állítólag vissza akarja vásárolni Honkongot Angliától.

Páris közvetítést vár

Ujabb párisi jelentések szerint francia politikai és diplomáciai körökben kedvezőbben ítélik meg a tiencsini helyzetet és nem tartják kizártnak, hogy közvetítő lépések történnek az angol-japán vi-
szálys megoldása tekintetében. Erre a szerepre nagyon alkalmasnak tartják John Cadwellt, az Egyesült Államok tiencsini főkonzulát. Lehet, hogy Cadwell lesz a döntőbíró a viszályban.

Készenlétben az angol flotta

Hongkongból jelentik: A keletázsiai angol flotta parancsot kapott, hogy álljon készen az azonnali indulásra. E jelentés szerint a singapuri angol-francia vezérkari tárgyalások igen jelentőseknek ígérkeznek és lehet, hogy a távolkeleti angol-francia haderő főparancsnokai döntő intézkedéseket határoznak el.

A japánok tüzeltek egy angol utasszállító hajóra

Sanghajból jelentik: Vasárnap Amoytól északra Csancsao kikötőjében egy angol gőzös kínai utasokat akart partraszállítani. Egy japán hadihajó közeledett a gőzöshöz és felszólította annak kapitányát, hogy jöjjön a japán hadihajó fedélzetére. Az angol kapitány a felszólításnak nem tett eleget, mire a japán parti ítegek tüzelni kezdtek. Az angol gőzösnek egy torpedóromboló sietett segítségére.

Imrédy: Sopron magyar volt, magyar marad és magyar lesz

Sopronból jelentik: Imrédy volt miniszterelnök vasárnap délután vette át Sopron város díszpolgári oklevelét és ez alkalommal beszédet is mondott. Hangsúlyozta, hogy Sopron ma végvár, de nem szabad elfelejteni, hogy baráti határon álló végvár és így nemes hivatást tölt be. Idézte Csáky külügyminiszter beszédét, aki hangoztatta, hogy Sopron magyar voltát és a magyar határokat elismerte a szomszédos hatalmas birodalom vezetője. Sopron magyar volt, magyar marad és ma-

gyar lesz. Feladata nemcsak az, hogy bástya legyen, hanem az is, hogy a barátság és megértés hidja legyen. Kijelentette, hogy sohasem félt az ugynevezett külföldről jövő eszméktől. Ami igaz, jó és szép az emberi életben, azt a magyar nemzet mindig magáévá tudta tenni és át tudta alakítani a maga képére, de ha az idegen államokban született eszmék nem felelnek meg a mi szellemi és erkölcsi felfogásunknak, ugyanis elporladnak nálunk — mon-
dotta.

Autóbuszszerecsétlenség Ausztriában tizenegy halottal

Bécsből jelentik: Heiligenblutból a grossglockneri ultra vezető elágazásánál vasárnap délután egy bécsi autóbusz az egyik kanyarban husz méteres mélységbe zuhant. Tizenegy utas meghalt, huszonegy súlyosan megsebesült. Az áldozatok legnagyobb részét thüringiai parasztok, akik üdülésre voltak az Ostmarkban.

Megindult a rendszeres légi közlekedés Páris és Newyork között

Párisból jelentik: Az Egyesült Államok és Franciaország között megindult a menetrendszerű repülőforgalom. A Jankee Clipper amerikai óriásrepülőgép szombat délután 28 utassal elindult Európa felé és vasárnap a késő esti órákban menetrendszerű pontossággal megérkezett Lisszabonba, ahonnan tovább ment Párisba. Az első uton 18 amerikai újságíró vett részt.

Az olasz tengerészet ünnepe

Rómából jelentik: Vasárnap Olaszország tengerparti városaiban mindenfelé nagy ünnepeket tartottak a »tengerészeti hét« alkalmából. Résztvettek ezeken az ünnepeken a katonai és polgári hatóságok, valamint a fasiszta párt képviselői is. A nápolyi kikötőből hétfőn délelőtt egy olasz hajóraj indult utnak, hogy látogatást tegyen a spanyol, portugál és marokkói kikötőkben.

Bombarobbanások Haifában

Haifából jelentik: Hétfőn reggel Haifában két bomba robbant, az egyik az arab piacon, a másik Hadari zsidó külvárosban. A robbanásnak több áldozata van. Az uccákon katonaság cirkál. A hatóságok megtiltották Haifa és a Karmel-hegy környéke lakosságának, hogy házaikat elhagyja.

Huszonnyolc nyilast letartóztattak Budapesten

Budapestről jelentik: Hétfőn az egyik temetőben összetűzés támadt a nyilaskeresztesek és a rendőrség között, mert az egyenruhaviselési tilalom ellenére 150 nyilaskeresztes egyenruhában jelent meg egyik társuk temetésén. A rendőrség 28 nyilaskeresztest őrizetbe vett.

A Phönix tengeralattjáró 112—115 méter mélyen van

A tengeralattjáró nem bírta ki a mély víz nagy nyomását

Párisból jelentik: A Phönix tengeralattjáró a parttól tizenkét kilométer távolságban cülldelt el, ahol a tenger mélyége 112—115 méter. Ebben a mélységben olyan nagy a víznyomása, hogy nem bírta ki a tengeralattjáró páncélja, úgyhogy a Phönixet elveszettnek kell tekinteni.

A hajó utolsó gyakorlata alkalmával a tengeralattjáró hét tengerészre nem teljesített szolgálatot a hajón, így ők megmenekültek a haláltól.

A párisi tengerészeti minisztérium közlése szerint Cavangiar olasz tengerész, az olasz tengerészeti minisztérium államtitkárja a római francia tengerészeti attasénak az olasz haditengerészet nevében részvétét fejezte ki a Phönix elsüllyedése alkalmából. A párisi olasz nagykövét a külügyminisztériumban kormányra részvétét tolmácsolta.

Az egyiptomi külügyminiszter látogatást tesz a balkán államok fővárosaiban

Izstambulból jelentik: Az egyiptomi külügyminiszter szombaton Izstambulba érkezett, majd Saradzoglu török külügyminiszter társaságában vasárnap Ankarába utazott. A török lapok részletesen foglalkoznak az egyiptomi külügyminiszter törökországi látogatásával. A lapok különös jelentőséget tulajdonítanak annak, hogy a külügyminisztert utjára szakértők is elkísérik. Ezért lehetségesnek tartják, hogy fontos politikai egyezmények megkötésére is sor kerül. A török lapok értesülése szerint az egyiptomi külügyminiszter az ankarai látogatás után Szófiába, Beográdba, Bukarestbe és Athénbe utazik.

Pokolgép robbant Prágában

Prágából jelentik: A »Riva« kávéházban, amely a régi városban van és főleg zsidók látogatják, pokolgép robbant. A robbanás következtében a kávéház berendezése megsérült, négy személy súlyosabban, tizenöt pedig könnyebben megsebesült. A rendőrség erőlyes nyomozást indított a tettesek kézrekerítésére.

Az angol és francia gyarmatügyi miniszter tanácskozása

Londonból jelentik: Az angol lapok értesülése szerint Malcolm MacDonald angol gyarmatügyi miniszter Genfben hazatérőben Párisban tanácskozott a francia gyarmatügyi miniszterrel. A két szakminiszter Palesztina, Szíria, valamint az angol és a francia gyarmatok biztonságát közösen érdeklő kérdésekről tárgyalt.

TELEKI:

A magyar életnek erősnek kell lennie és minden veszedelem ellen felállnia

Budapestről jelentik: Teleki Pál gróf miniszterelnök és Jaross Andor miniszter vasárnap ünnepélyes keretek között vette át diszpolgári oklevelét Udvard felvidéki községben. Galla Lajos községi bíró üdvözlő beszédére Teleki Pál gróf nagyobb beszéddel válaszolt. Udvard község a legerősebben kitartott mindig magyarsága mellett — mondotta — és hogy 19 esztendő után ránkvirradt, ebben nagy része volt a felvidéki magyarság kitartásának, hitének és bizalmának. A magyarok tudnak hinni és dolgozni akkor is, ha nem magukról, hanem utódaikról van szó. Mi megyünk előre a magunk útján és nem félünk ma sem, mert sohasem féltünk ezer esztendőn át. A magyar életnek erősnek kell lennie és mindenféle veszedelem ellen felvértezve kell állnia. A magyar nemzetnek azonban nemcsak fegyverekkel kell küzdenie, hanem munkával is. Ma különösen kétszeresen szükség van a testvéri összefogásra, mert esa kigy érhetjük el céljainkat. Jaross miniszter hangoztatta, hogy

a magyar állam épületének ne csak az alapja legyen erős, hanem dacolni tudjon minden feltornyosuló akadállyal. Ezután a felvidéki magyarságnak a magyar életbe való lelkes bekapcsolódását méltatta.

Antal István igazságügyi államtitkár az Actio Catholica szegedi gyűlésén beszédet mondott az időszerű magyar problémákról. Magyarország ma alapjában ugyanazzal a sorskérdéssel áll szemben, mint Szent István idejében — mondotta. Kelet és Nyugat határán, hatalmas idegen imperialista erők találkozó pontján legfőbb feladatunk az, milyen mértékben leszünk képesek, milyen módon leszünk képesek a magyar állam függetlenségét saját erőnkkel fenntartani és kiépíteni. Magyarország ma arra hivatott, hogy biztosítsa a Kárpátok medencéjének gazdasági, hadászati és szellemi egységét. Függetlenségünk megsértése nagy veszedelmet jelentene nem csupán a középeurópai államokra, de az európai egyensúlyra is.

Horthy Miklós a lovagias ellenfél

Kerr angol tengernagy az otrantói harcokról

Londonból jelentik: A Sunday Times a következőket írja: Marsden kapitány, az alsóház tagja, az alsóház vendéglőjében ebédet adott a Háznak a haditengerészethez tartozó tagjai, köztük Mark Kerr tengernagy, Sir Murray Sueter és Taylor tiszteletére. Ebéd után élénk eszmecsere indult meg az összes nemzetek tengerészeit kötelező lovagiasságról. Kerr tengernagy ez alkalommal érdekes eseményt elevevitett fel a világháborúból, amely élénken rávilágít a magyar kormányzó lovagias gondolkodására.

— Az otrantói szorosban — mondotta Kerr tengernagy — Horthy tengernagy angol halászflojtillával került szembe, amelynek hajói egy-egy ágyúval voltak felszerelve. Az első halászhajó kapitánya elhatározta, hogy megtámadja Horthy cirkálóját. Horthy tengernagy csupán egyetlen ágyúval tüzelt a vezérhajóra, míg többi ágyúja tűzét szándékosan oly magasra irányította, hogy a lövedékek jóval az angol őrhajónkon túl csaptak le. A harc kimenetele most már nem fontos — folytatta az angol admirális — a fődolog az, hogy Horthy tengernagy az ellenség hajóit, amelyeknek ebben az egyenlőlőn harcban semmi kilátásuk sem lehetett a sikerre, egyszerűen megkímélte és ezzel a tengerészbajtársiasság történetét újabb, tiszteletreméltó fejezettel gazdagította.

— A mai időkben — teszi hozzá a Sunday Times — különösen szivderítő dolog visszaemlékezni

erre a lovagiasságra, annál is inkább, mert ma az udvariasság a nemzetközi érintkezésben rendkívül alacsony színvonalon áll.

A MAGYAR PARLAMENT ÜLÉSE

Budapestről jelentik: A képviselőház hétfői ülését fél tizenkettőkor nyitotta meg Darányi elnök. Az ülés megnyitása után a következőket mondotta:

— Tegnap ünnepelte Magyarország a kormányzó ur Öföméltóságának születésnapját. Szükségesnek tartom, hogy erről az emlékezetes napról e helyen is említés történjék. Egyébként úgy vélem, hogy az egész Ház együtt érez velem abban, ha régi szokás szerint arra kérjük a mindenható Istent, hogy további kormányzása idejére is adjon fényt nevére és áldást életére.

Darányi elnök azután az ülést felfüggesztette, majd a szünet után Teleki miniszterelnök, Csáky külügyminiszter és Reményi-Schneller pénzügyminiszter nyújtottak be különböző javaslatokat. Ezután Teleki miniszterelnök mondotta el programbeszédét.

TELEKI: ALKOTMÁNYREFORMOT NEM ISMEREK, CSAK ALKOTMÁNYFEJLŐDÉST

Teleki miniszterelnök beszédében többek között kijelentette, hogy személyi programját már ismertette és annak alapján kapta meg a többséget a választásokon. Az országot keresztényebbé és magyarabbá kell tenni, hadsere-

günket fejleszteni kell és gazdasági egyensúlyt és jólétet kell teremtenünk a szociális feladatok megoldásával. A munkafegyelem és a vállalkozási kedv problémáival és a műveltség ápolásának kérdésével is foglalkoznunk kell. Bennünket nem lehet kaptafára huzni és uniformizálni. Ez a nemzet karaktere, ettől nem lehet és nem is engedni Magyarországot megfosztani. Alkotmányreformot nem ismer, csak alkotmányfejlődést.

Ezután tárcánként részletesen ismertette a tennivalókat és kifejezte azt a reményét, hogy e hó végéig a Ház letárgyalja a már beterjesztett törvényjavaslatokat és azután háromhetes szünet után további háromhetes ülészakon megförténhet a házszabályrevízió és a többi törvényjavaslat tárgyalása illetve előkészítése. Szeptember 10-én kezd meg a Ház őszi ülészakát és szeptember végén a költségvetés tárgyalását. Kérte a Ház tagjait, segítsék elő a törvényjavaslatok gyors tető alá hozását és ezzel a kormány programjának megvalósítását.

Cátollák Szlovákia megszállásának hírért

Pozsonyból jelenti a német távirati iroda: A szlovák sajtóiroda cáfolja azokat a híreket, amelyeket egy külföldi laptudósító iroda terjesztett, amely szerint 20.000 német katona átlépte a szlovák határt és a lengyel határ irányában menetel.

A szlovák sajtóiroda közli, hogy mindezek a hírek, valamint azok is, amelyeket a legutóbbi napokban terjesztettek, teljesen légből kapottak. A hírek célja átlátszóan rosszakaratu, amit mindenki beláthat, aki ismeri a szlovákiai viszonyokat. Ezeket a híreket csak azért terjesztik, hogy ellentétet szítsanak a kormány és a nép között.

Ujjáépítik Valenciát

A valenciai kikötő ujjáépítésének terve elkészült. A kikötő ugyanis sokat szenvedett a légi támadások következtében. A kikötőt teljesen újjá kell építeni. Egyidejűen a várost is ujjáépítik. A munkálatok előreláthatóan tíz évig tartanak.

Az angol királyi pár hajója megszabadult a jéghegyektől

Londonból jelentik: Az angol királyi pár hajója szerencsésen áthaladt a veszedelemes jégkörzeten. A hajó, sebességét növelve, elkerülte a jéghegyeket és most már kevésbé veszélyes zónában halad Európa felé.

KÜLFÖLDI TŐZSDEZÁRLATOK

A dinár árfolyama. Budapest 6.—7.50, Prága 65.50—65.90, Berlin 5.63—5.87, London 205.—

Zürich, Beográd 10.—, Páris 11.75, London 20.775, Newyork 443.68, Brüsszel 75.43, Milánó 23.35, Amszterdam 235.62, Berlin 177.95, Szófia 5.40, Prága 15.03, Varsó 83.62, Bukarest 3.25.

Moszkva csak a jövő héten válaszol az angol-francia javaslatokra

Molotov azt kívánja, hogy nyomban kezdjék meg a hármass vezérkarl megbeszéléseket

Moszkvából jelentik: A moszkvai tárgyalások a hétfői pihenő idejére megszakadtak. Péntek este óta nem volt újabb megbeszélés Molotov és az angol-illetve francia megbízottak között.

KÉSİK A SZOVJET VÁLASZA

Párisból jelentik: A Paris Midi moszkvai értesülése szerint a szovjetkormány valószínűleg csak a jövő hét közepén adja meg végleges választát a francia-angol javaslatokra. Addig a tárgyalásokat minden valószínűség szerint, szüneteltetik. Jó forrásból eredő értesülések szerint a Kremli azt kívánja, hogy a kölcsönös segélynyújtást Keletáziára is terjesszék ki. Másfelől Molotov a katonai együttműködés meggyorsítása érdekében azt javasolja, hogy még az egyezmény aláírása előtt, nyomban kezdjék meg a francia-angol-szovjet vezérkarl megbeszéléseket. Ami a balti államokat illeti, úgy látszik, hogy a francia és angol megbízottak ígéretet tettek arra, hogy ezt a kérdést az orosz kívánságok teljes figyelembevételével intézzék el.

MOSZKVA BIZALMATLAN

Londonból jelentik: Beavatott források körökben nem osztják azt a bizakodást, amellyel egyes francia lapok a moszkvai tárgyalásokat kísérik. Londoni körök értesülése szerint Molotov és Strang eddigi megbeszélései során csupán Molotov intézett kérdéseket Stranghoz, anélkül, hogy a maga részéről bármiféle nyilatkozatot tett volna. Molotov kérdései viszont megerősítették az angol megbízottaknak azt a meggyőződését, hogy a szovjet még igen sok fentartással él a balti kérdésben és Londonnal szemben táplált bizalmatlansága még nem oszlott el.

AZ ANGOL HADSEREG FŐFELÜGYELŐJE FINNORSZÁGBAN

Londonból jelentik: Sir Walter Kirke tábornok, az angol hadsereg főfelügyelője szombaton a finn honvédelmi miniszter meghívására Helsinkibe utazott. A tábornok Stockholmban megszakította útját és vasárnap utazott tovább Finnországba.

ANGOL-TÖRÖK TITKOS SZERZŐDÉS?

Münchenből jelentik: A Münchener Neuste Nachrichten athéni tudósítójának jelentését közli, amely szerint április 27-én az angol-török segélynyújtási egyezmény aláírásával egyidejűen angol-török titkos szerződés jött létre. A szerződés többek között ezeket tartalmazza:

1. Az alexandrettei szandzsák véglegesen a török köztársaság részévé lesz és török felségjog alá kerül.
2. Közlekedési okokból és a szandzsák bekebelezésének biztosítására Törögországhoz kerül Aleppo városa és a Törökországból Damaszkuszba vezető vasútvonal egy része is.

3. A djesirehi olajvidéken Törökország ugyanolyan kitermelési jogokat kap, mint Franciaország.

4. Törökország végleg lemond Moszulra vonatkozó igényeiről.

BÜRCKEL AZ ANGOL POLITIKARÓL

Bécsből jelentik az Avala: Bürckel kerületi vezető a nemzeti szocialista párt vasárnapi bécsi szemléjén beszédet mondott, amelyben többek között ezeket jelentette ki: — Anglia új elvezetésekkel, a régi módszerek szerint dolgozik. Békeről beszél, miközben üzletre gondol. Mások védelméről beszél, ugyanakkor pedig arra gondol, hogy saját pecsenyét megsüsse. Ha egyes államok azt hiszik, hogy jobb, ha Angliáért és Anglia világalmaért véreznék, ez az ő dolguk. Mindenki játsza el azt a szerepet, amelyet maga választott ki. Csak azt ne követeljék Németországtól, hogy elhagyja, hogy ezek a hatalmak a népek fenekelt jogáért küzdenek Európában. Ezt sohasem tették, hanem az évszázadok során világalomra tettek szert. Az angoloknak ezt úgy sikerült megtartaniuk, hogy az egyes nemzeteket összevesztették egymással. Az új Németország tiszteltetben tartja minden nép életjogát és az európai testvériség mellett száll síkra. Németország olyan Európát akar, amelynek természetes életérdekei az egészséges termelési folyamat révén kölcsönös kiegyenlítést nyerhetnek.

A SKANDINÁV ÁLLAMOK MAGATARTÁSA

Oslóból jelentik: Hansen svéd miniszterelnök vasárnap beszédet mondott, amelyben az északi államok politikájának szilárdságát hangoztatta. Stauning dán miniszterelnök kijelentette, hogy a skandináv államok demokráta uralom alatt fejlődnek és sem kommunizmust, sem más uralmat nem viselnek el. Nem kívánnak sem diktatúrát, sem anarhiát, sem világforradalmat. Ezek az államok semleges egységet alkotnak, amely elveti az erőszak alkalmazását más államok ellen, mindaddig, amíg ezek az államok meg nem sérültek a három skandináv állam semlegességét. Ha a békét megszegnék, egyetlen állam sem számíthatna az északi államok segítségére.

»MOSZKVA NEM AKAR FIZETNI«

Berlinből jelentik az Avala: A Völkischer Beobachter az angol-szovjet megbeszélésekkel kapcsolatban azt írja, hogy Anglia feláldozta a balti államokat a békefront oltárán. A török számla költségeit a francia szövetséges fizette meg, Moszkva azonban nem akar fizetni, hanem azt követeli, hogy fizessék meg barátságát. Moszkva ellenjavaslatokat tesz, különös tekintettel arra, hogy forró a talaj a Távolkeleten. Ez az oka a moszkvai megbeszélések elhúzódásának.

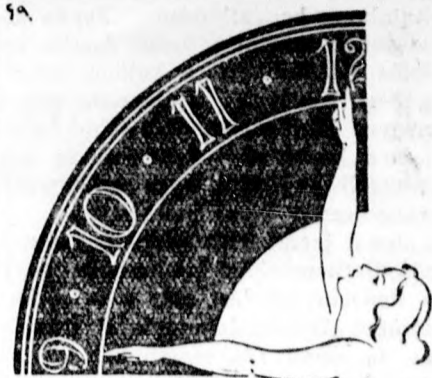
A PAPA BÉKEKÖZVETITÉSE

Párisból jelentik: A Figaro értesülése szerint Cortezzi varsói apostoli nuncius Rómába való elutazása előtt vasárnap ismét tanácskozott Beck külügyminiszterrel. Lengyel hivatalos körökben megerősítik azt a hírt, hogy a nuncius a danzigi kérdésben elfoglalt lengyel álláspontjait és a Németországgal való békés megegyezés lehetőségéről számol majd be XII. Pius pápának.

GÖBBELS BESZÉDE DANZIGBAN

Danzigból jelentik: Göbbels birodalmi miniszter Danzig lakossághoz beszédet intézett. Ti a német nyelvet beszélitek — mondotta — ugyanabból a fajból és ugyanabból a népiségből származtok, mint mi. Bennünket nagy sorsközösség fűz össze és ezért ti vissza akartok térni a birodalomba. Ebbeli elhatározástok erős és rendíthetetlen.

— Az angol külügyminiszter nemrég azt mondotta, hogy a danzigi kérdést barátságos tárgyalások útján kell rendezni. Ezzel a kijelentéssel ellentétben — mondotta Göbbels — Anglia bianco-váltót adott Varsónak, a birodalom és Németország bekerítésére törekszik és újra 1914 politikáját akarja megvalósítani. De tévednek, akik azt hiszik, hogy gyenge, tehetetlen, polgári Németországgal állnak szemben. A nemzeti szocialista birodalom nem tehetetlen, hanem a világ legimponálóbb véderéjének birtokosa. Legyetek meggyőződve, hogy Németországban mindenki ismeri kívánságokat és ugyanazzal a hűséggel áll mellettetek, mint ti a nagynémet birodalom mellett.

MÁR AZ ELSŐ 3 ÓRÁBAN

észreveheti a Solea Creme aktiv Holeslerin tartalmának jólkony hatását és bőrénnek selymeségét.

krém a bőr hatékonyabb táplálására

dalom mellett. A Vezér legutóbbi birodalmi gyűlési beszédében egészen világosan kijelentette, hogy »Danzig német város, amely vissza akar térni Németországhoz.« Ezt meg kellene értenie a világnak, amelynek a mult tapasztalataiból tudnia kell, hogy a Vezér nem mond üres szavakat. Veszedelmes tévedés azt hinni, hogy a Vezér megijed a fenyegetésektől vagy behódol a zsarolások előtt. Ezért ti, danzigiak nyugodtan nézhettek a jövőbe, mert a nemzeti szocialista Németország mellettetek van.

Angol és franciaellenes mozgalom Északkinában

Tiencsinben a japánok letartóztattak egy angol alattvalót

A Reuter-iroda jelentése szerint a japánok Tiencsin elleni akciója tovább folyik. A Hai-folyón cirkáló japán őrhajók visszatartják az élelmiszerszállító hajókat. A japánok megakadályozzák, hogy friss élelmiszerek jussanak az idegennegyedbe, úgyhogy a bus-, hal- és gyümölcsbehozatal megszűnt és az engedélyes terület lakossága kénytelen konzervtartalmúakat felhasználni. Az engedélyes negyed raktáraiban nagymennyiségű rizs és liszt van felhalmozva.

Egy angol leány és egy angol fiatalember összetűzésbe került a motortáskát végző japán őrökkel. A leány ki akart menni az engedélyes területre, de egy kínai rendőr a japán őrsparancsnok rendelkezésére bántalmazta és sértette. Ugyanakkor az őrség az angol fiatalembert megmotozta és eközben meztelenre vetkőztette. A japánok valamennyi ör-

ségen hangszórókat állítottak fel, amelyeken át rendszeresen sértegetik az angolokat. Vasárnap ismét angolellenes tartalmu röpcédulákat szertak szét. A helyi japán sajtó hevesen támadja Anglia kínai politikáját.

A japánok pénteken letartóztattak egy Smith nevű angol alattvalót és az angol főkonzul tiltakozása ellenére sem bocsátották szabadon.

Az angolok körében meglepedést keltett, hogy az angol kikötőbe érkezett két angol hajót a japán őrhajók nem tartóztatták fel.

TOKIÓ ELUTASITJA AZ ANGOL JAVASLATOKAT

Tokióból jelentik: A japán külügyminisztériumhoz közelálló körök szerint a tiencsini kérdésben a tokiói kormány visszautasítja az angolok javaslatát, amely szerint a tiencsini ellentétek megvizsgálására

közös bizottságot küldjenek ki. Japán megengedhetetlennek tartja más hatalmak beavatkozását. Japán álláspontja szerint egyedül Anglia felelős mindazokért a kellemetlenségekért, amelyek a tiencsini angol negyed körülzárásából a többi hatalomra hárulnak. Japán főképp azt követeli Angliától, hogy gyökeresen változtasson kínai politikáján.

Jonai japán tengernagy egyik sajtónyilatkozatában kijelentette, hogy a tiencsini kérdést már a helyi hatóságok is megoldhatják. A francia és az angol főparancsnokok singapuri megbeszéléseiről a japán tengernagy tartózkodóan nyilatkozott. Csak annyit mondott, hogy ha Anglia és Franciaország között távolkeleti tengeri egyezmény jön létre, ez sem téríti el Japánt eddigi álláspontjától.

A DEMOKRÁCIÁK ELSŐ ERŐPRÓBÁJA

Rómából jelenti az Avala: Olasz politikai körök Anglia távolkeleti nehézségeiben a három nagy demokrácia összetartozásának első és talán döntő jelentőségű erőpróbáját látják. Vasárnap este Rómába érkezett hírek szerint a demokráciák helyzete nem látszik kedvezőnek Kelet-Ázsiában. Sem Páris, sem Washington nem tömörült nyomban egy arcvonalba Londonnal. Angliának az a kísérlete, hogy Japánnal való viszállyát angol-francia-amerikai-japán viszállyá szélesítse ki, már célt tévesztett. Anglia e pillanatban egyedül áll Japánnal szemben. Egyedül kell tehát eljárnia és eljárásáért egyedül viseli a felelősséget.

AZ ANGOL MEGTÖRLÉSEK TERVE

Londonból jelenti: Halifax külügyminiszter yorkshirei birtokáról már szombaton visszaérkezett Londonba, hogy állandóan figyelemmel kísérhesse az események alakulását. A Press Association értesülése szerint az angol külügyi, kereskedelemügyi és pénzügyminisztérium szakértői háromnapos munka után elkészítették a japánellenes gazdasági megtorlásokra vonatkozó jelentésüket. A jelentés először a szűkebb kabinet, majd a teljes minisztertanács elé kerül, amely nyomban döntést hoz a megtorlásokról.

MOZGALOM A KÜLFÖLDI NEGYEDEK ELLEN

Tiencsinből jelenti: Tiencsin japán ellenőrzés alatt álló részében a kínai lakosság mozgalmak a külföldi negyedek ellen egyre nagyobb méreteket ölt. A kínai kereskedelmi kamara, az »Uj nép« társaság, valamint a városi tanács elhatározta, hogy angolelles mozgalmat indít abból a célból, hogy a külföldi engedélymentes területek ismét kínai uralom alá kerüljenek.

A Stefani-iroda sanghaji jelentése szerint a langszui nemzetközi negyed ellen is erős angolelles tevékenység indult meg. Ugyanez a folyamat észlelhető egész Észak-Kínában, még pedig nemcsak a japánok, hanem a kínaiak részéről is, akik az angol kiváltságok megszüntetését követelik. Hasonló mozgalom indult a francia és amerikai érdekek ellen is. Ezzel szemben a német és olasz érdekeket és zászlókat mindenütt tiszteletben tartják.

Aki tigriscsaléteknek használta az indiai csecsemőket

Hogy élnek az indiai maharadzsaék

(London, június) Amikor két évvel ezelőtt párisi száműzetésében meghalt Alwar maharadzsa, az angol sajtó úgy vélekedett, hogy ennek a fantasztikus embernek az elmulása egy egész korszakot zárt le. A korszak a háborúelőtti évek Indiája volt,

ahol a fejedelmek élet-halál urai voltak s népeiket úgy adhatták és vehették, mint más-hol a szarvasmarhát és az autombilt.

Ez az idő, mely máris tünőben van, az új indiai alkotmány hatálybalépésével szinte teljesen meg fog szünni s India kényurait elvesztik népeik feletti szuverén hatalmuk nagyrészét; csökkenni fog gyakran fantasztikus jövedelmük és sokat vesztenek presztizsben is.

Az indiai »hercegek« ma még több mint ötszázhatvan kisebb nagyobb ország és tartomány felett uralkodnak.

Vannak köztük dúsgazdagok, kiknek hófehér különvonataik vannak és porcelánnal kempézett, légfűtéssel ellátott kutyastállóik és olyan szegények, akik szívesen cserélnének életorsot egy tűrhető körülmények között élő magyar kispapjával. Az indiai birodalom egy harmadrésze és nyolcvanmillió ember sorsa többé-kevésbé még mindig az uralmuk alá tartozik.

ALWAR MAHARADZSÁJA

Alwar maharadzsa például típusa volt a régi indiai kényurnak, amelyiknek az élete erősen emlékeztetett a 16. század reneszánsz hercegeire. Pazarul elegáns, kitűnő megjelenésű, nagystilű és nagy műérzékű ember volt, de kegyetlen, büszke és arrogáns.

Sewai Maharaj Shri Jey Singhji — ez volt a teljes neve — tele volt a legfurcsább szeszélyekkel,

nem tűrte például, hogy fehér ember a testét érintse.

Nem fogott kezét, még előkelő angolokkal sem. Egy alkalommal egyik angol dáma megkérte, hogy mutassa meg neki azt a hatalmas és gyönyörű rubingyűrűt, amelyet az újján viselt. A maharadzsa udvariassal mozdulattal átnyújtotta a gyűrűt, de amikor a hölgy visszaadta, a kényur a hátamögött álló inas felé nyújtotta az ékszer és így szólt: »mossa meg«.

Ez az oligarcha, aki körülbelül 50 millió dinár évi jövedelemmel rendelkezett, szinte állandóan hadilábon állott az angolokkal. Így például éveken keresztül megakadályozta egy vasútvonal kiépítését, amely az országán vezetett volna keresztül, azzal az indoklással, hogy »zavarná a tigriseit«. Pedig a birodalom szempontjából a vasútvonal életbevágóan fontos volt.

Nagyszerű vadászember volt és puskája szinte soha nem tévesztett célt. Ez azonban kevés vigaszt nyújtott azoknak a benszülött anyáknak, akiknek gyermekeiket tigriscsaléteknek használta fel. A

késégsbeesett, síró asszonyoknak nyugodtan azt mondta, hogy

»sohase féljete, hiszen én hamarabb elejtem a tigrist, hogysem a gyermekedben kárt tettem.«

Ami azt illeti, a csecsemőknek házassága sem görbült meg, mert a maharadzsa tényleg idejében terítette le a tigrist, de az is bizonyos, hogy ezek az esetek, a többi hasonló esettel együtt, erős mértékben járultak hozzá ahhoz a forradalomhoz, amely pár évvel később Alwarban kitört. A forradalom azonban egymagában nem lett volna elég ahhoz, hogy az alwari maharadzsa száműzzék, ha az angolok nem tekintették volna a kényur politikailag megbízhatatlannak. Az angol kormányzat nagyon ritkán avatkozik bele a velük hűbéri viszonyban lévő indiai hercegek életébe, különösen azokéba, akik tartományaikban nagy népszerűségnek örvendenek. A beavatkozásra rendszerint csak akkor kerül sor, ha a maharadzsa politikai értelemben ellenszegül az angol államigazgatás terveinek.

MAHARADZSA, AKIT SZENTNEK TARTANAK

Az alwari maharadzsa tökéletes ellentéte a Mysore fejedelemség ura, akit Indiában a jó uralkodó mintaképének emlegetnek. The Maharaj of Mysore bár abszolút uralkodó (mint minden indiai kollégája), példát ad még az angoloknak is arra, hogy milyennek kell a jó adminisztrátornak lenni.

Hatalmas jövedelmének csak egy egészen csekély részét költi önmagára, a többi népe kiművelésére, közegészségügyére és jólétére fordítja.

Mysoreban pompás utak vannak, sok a villanyvilágítás és a folyókat csatornák kötik össze.

Országa szentnek tartja a mysorei maharadzsa s ez a kitűnő uralkodó, aki a hétvégeket imádkozással tölti s aki alázatos és szerény, teljes mértékig megérdemli a közhívet.

A maharadzsa hindu vallású s a vallás törvényeit olyan szigorúan tartja, hogy évekig nem hagyta el országát, illetve Indiát.

Az orthodox hinduk felfogása szerint ugyanis, aki a tengeren átkel, elveszti a kasztját s így »osztályonkívülivé« válik. A problémát végre úgy sikerült megoldani, hogy a hájón elkülönítve utazott s Európába érve a saját különvonatán, nehogy az európaiakkal vagy a más kasztba tartozó indiaiakkal való érintkezés révén »tisztátalanná« váljon.

Az angolok tudják róla, hogy a maharadzsa, mikor az angol kormányzó látogatását fogadja, fürdőszobájába vonul s megfürdik, sőt a kormányzót a legnagyobb

udvariassággal arra kéri, hogy lehetőleg reggel hat órakor — szóval mosakodás előtt — látogassa meg a maharadzsa, hogy az uralkodó munkabeszédesre egy külön fürdés okozta idővesztés révén ne változzon.

Az a körülmény, hogy az Európába időnkint ellátogató maharadzsa a legtöbbször nem csupán a szakácsukat és konyhaszemélyzetüket hozzák magukkal, hanem élelmiszereiket is, nem egyéb, mint a különböző vallási törvények szigorú betartása.

Egyes maharadzsaék még az ivóvizüket is Indiából hozzátják, amíg külföldön tartózkodnak.

A TÖBBI ÖTSZÁZÖTVEN...

A két véglet között, amelyet ez a két maharadzsa jelent, helyezkedik el politikai előrehaladottság kérdésében a többi ötszázötven. Más szempontokból viszont óriási különbségek vannak az indiai uralkodók között. Ott van például az aggastyánkorban élő barodai maharadzsa, akit »Gaekwar« néven ismernek s aki a világ leggazdagabb embere. A bankai és amrapuri »maharadzsa«, akik életükben még nem voltak túl azon a kis falucsukán, amely »birodalmukat« alkotja s akiknek a jövedelme alig haladja meg az évi öt-hat-ezer dinárt, már szívesen cserélnének egy 20 holdas európai gazdával.

Az aundi maharadzsa tudományos könyvet írt a testedzésről, a gondhali maharadzsa az edinburghi egyetemen orvosi diplomát szerzett, a rewai rajah, aki alig harmincöt éves, eddig nem kevesebb, mint ötszáz tigrist lőtt s a vadjai maharadzsa, mohamedán vallású országában elrendelte a szesztilalmat. Egyesek, különösen a szegényebbek, még írni-olvasni is alig tudnak, a Cooch-behari uralkodó fia azonban angol kollégiumok elvégzése után

Cambridgeben végeztek.

Az indiai törvények alapján a legtöbb maharadzsa a többnejűség híve, bár vannak olyanok is, akik mint például az említett mysorei maharadzsa, agglégények. Mások, mint például az elhunyt pudukottai rádza, vagy Aga Khán, aki az elmúlt évben a Népszövetség elnöke volt, európai asszonyokat vettek feleségül. Alwárnak négy felesége volt, az Ihrangadhrai maharadzsa viszont ötször nősült és egy ismert indiai hercegnek

nem kevesebb, mint hatvan-négy törvényes gyermeke van.

A maharadzsaék többnejűségét azonban, a mohamedán poligámiával egyetemben, erősen kikezdi az idő. A vallás törvényei megengedik ugyan a többnejűséget, de ugyanakkor köteleességé teszik a férjnek, hogy minden egyes feleség társaságában ugyanannyi időt töltsön el s — ami fontosabb — minden egyes asszonyra egyenlő arányban költson. Ezt pedig a mai anyagi viszonyok és megváltozott életkörülmények között még egy maharadzsa is nehezen lehet megkivánni.

Hegedüs Ádám

HALLO!

A szovjet haditengerészet három tengeralattjárója elindult az északi jeges-tengeri Murmanszk kikötőjéből, hogy kikutassa a már szinte mondaivá vált északi átjárót és megállapítsa, hogy szükség esetén igénybevehető-e az utat hadihajók a szibériai Vladivosztokig.

Az olasz hadügyminisztériumban vasárnap Zef Sedjeri albán hadosztálytábornok hűségesküt tett Viktor Emánuel olasz és albán királynak és Etiopia császárnak.

A német birodalmi statisztikai hivatal közlése szerint, a május 17-én megtartott népszámlálás szerint Németországban — a Memel terület kivételével, ahol még nem tartották meg a népszámlálást — 79.6 millió lakos él. A memeli lakossággal együtt 79.8 millió a birodalom polgárainak száma. Ezenkívül a cseh-morva protektorátus területén 6.8 millió ember él, úgyhogy a Nagynémet birodalom lakóinak száma 86.6 millió. A birodalom lakossága a Memel-vidék és a protektorátus kivételével, a legutóbbi népszámlálás óta 4 százalékkal növekedett, ami főleg a születések számának emelkedésével függ össze. A lakosság közül 38.8 millió a férfi és 40.8 millió a nő. Négyzetkilométerenként 136.4 ember él Németországban, a legutóbbi 131 lakossal szemben.

A *Giglia Cesare* olasz nagy óceánjáró vasárnap a polgárháború befejezése óta először érkezett meg Barcelona kikötőjébe. A hajó ezzel az utjával megnyitotta a Sangaj-Manila-Genova közötti rendes járatot.

Az Aleuti szigeteken levő Benjamino-vulkán, amely már néhány hete működik, vasárnap érte el aktivitásának tetőpontját. A vasárnapi kitörés alkalmából a levegőbe repült a 2.400 méter magas vulkán teteje. A sziklák és hamu ezer méterre a vulkán felé repültek. Éjjel sokszáz mérföldnyi távolságból látszik a tüzhényőből kitörő füst- és lángoszlop.

Amszterdamban vasárnap szállt partra a *Saint Louis* hajóról 179 németországi menekült zsidó. Ezeknek megengedték, hogy Hollandiában letelepedjenek. A *Saint Louis* 517 más utasát a *Rakedis* hajóra szállították át és ez tegnap délután Boulogneba indult, ahol 250 menekültet partra tesz, míg a többi Southamptonba viszik, ahol az angol kormány engedélye alapján partra szállhatnak.

Varsóban egyezményt írtak alá a lengyel és román ifjúsági szervezetek együttműködéséről.

Jacomini, Albánia kormányzója, az albán miniszterelnök, az albán fasiszta párt miniszter-titkára, az olasz fasiszta párt felügyelője és számos más katonai, valamint polgári személy kíséretében Elbasszánba érkezett, ahol a lakosság lelkesen fogadta. Jacomini tábornok beszédében ismertette Elbasszán gazdasági fontosságát és kijelentette, hogy a kormány mindent meg fog tenni Albánia gazdasági fellendítése érdekében.

Francó tábornok vasárnap Bilbao-ba utazott, ahol nagy ünnepséget rendeznek a város felszabadulásának évfordulóján. Elutazása előtt Franco fogadta Suer minisztert, aki olaszországi utjáról számolt be a spanyol államfőnek.

Az Adamovics-telep háztulajdonosainak téglával kell kikövezniük a járdákat

A város felszólítja a háztulajdonosokat, hogy maguk kövezzék ki a járdákat, ellenkező esetben a város kövezteti ki a háztulajdonosok költségére

Novisád város képviselőtestülete még 1938 január 24-én határozatot hozott, hogy a város területén az összes utcákban ki kell köveztetni a járdákat.

Ez a munka a háztulajdonosok terhéli

és a kövezési munkát nekik kell elvégeztetniük legkésőbb 1938 július 1-ig. A kövezési anyag a város külső részein elsőrendű téglá, a belterületen pedig aszfalt. A járdának legalább másfél méter szélesnek kell lennie a külső részekben, a város belterületén pedig nem lehet kevesebb két méternél. A kövezéshez szükséges összes felvilágosításokat az érdekeltek a városi műszaki hivatalban kaphatják meg, amelynek kötelezősége tették a kövezendő járdák vízszint magasságát is megállapítani.

A városi közgyűlés határozata értelmében megengedték a háztulajdonosoknak, hogy a járdákat saját költségükön köveztessék ki, de a városi műszaki hivatal ellenőrzése alatt, a kövezés megkezdése előtt azonban a

munka saját kezelésben való elvégzésére engedélyt kell kérniük a város-tól. A városvezetőség azonban megállapította, hogy

a fenti határozatot nem hajtották végre,

bár az összes utcák járdáit már az elmúlt év július 1-ig ki kellett volna köveztetni, ezért ezután is felhívja az összes háztulajdonosok figyelmét erre a körülményre. Különösen az Adamovics telepi és többi telep háztulajdonosait figyelmezteti, hogy a városi közgyűlés határozata értelmében kövezzék ki a házuk előtti járdarészt, mert ellenkező esetben a város a háztulajdonosok költségére fogja kiköveztetni. Már pedig ha a város végzi a kövezési munkát,

feltétlenül több költséggel jár,

mintha a háztulajdonosok maguk végzik a járdának a mérnöki hivatal által megállapított magasságra való feltöltését és kikövezését.

A járdákat legkésőbb ez év szeptember végéig ki kell köveztetni.

A francia ifjúságot nem a politika, hanem a szociális reformok érdeklik

Beszélgetés Carré dominikánus atyával

(Budapest, június). — Carré páter, a tudós francia dominikánus, a francia katolikus ifjúsági mozgalom vezére a Kongregációs Otthon kápolnájában előadást tartott a »Francia ifjúság, mint Krisztus tanúja« címen. A páter maga a megtestesült közvetlenség. Szőke, tipikusan franciás arc mosolyog a fehér dominikánus reverenda fölött, amelynek dus redői közt egészen elvesz a páter törékeny kis alakja. De azért csupa mozgékony-ság és lelkesedés. Teljesen át van hatva nagy hivatásától, amely egyre tömegesebben vezeti a francia ifjúságot a helyes uton.

Most is az ifjúságról beszél. Elmondja,

menyire hódít a katolikus mozgalom a francia ifjúság körében.

Három szervezet is működik egymással párhuzamosan. Az egyik az egyetemi és főiskolai ifjúság szervezete, a másik az ipari munkás-ifjúságé, a harmadik a földmives ifjúságé, amelynek a földműves ifjúságot érdekli tanulmányok, cikkek és közlemények is, egyformán szól tehát mind a három osztályhoz.

A páter most Németországból jött, ahol különben már négyízben járt. Mosolyogva mondja el, hogy itt azt a kérdést tették fel

hozzá, vajjon Franciaországban az »állami ifjúság« jeunesse d'état játssza-e a főszerepet s annak kiegészítőjeként van katolikus ifjúság is?

Azután a francia cserkészmozgalomról beszél, amely újabb szinten emelkedő irányzatú. Bár azt sem hallgatja el, hogy a szülők körében általában nem rokonszenves a mozgalom. De az ifjúság 15. életévétől kezdve már eléggé felszabadult a szülői befolyás alól, hogy belássa ennek a mozgalomnak előnyös oldalait. A cserkészlet annál fontosabb a francia ifjúság szempontjából, mert a francia ifjúság amúgy is távol tartja magát testedző- és sportegyesületektől.

A francia ifjúság általában nem sokat törődik testével.

Itt mindenki csak arra törekszik, hogy a megélhetést mielőbb biztosítsa, ezért valóságos diploma-hajszó folyik. Az ifjúság általában túlfelkészült ahhoz, hogy egészséges testi fejlődésével sokat törődjen és a sportokkal intenzívebben foglalkozzon.

Másik jellemvonása a francia ifjúságnak, amely az előzővel összefügg, hogy

sokat dolgozik, mint a francia általában.

Dolgozó, szorgalmas nép ez, nem könnyelmű, folytanos szórakozásra hajlamos, mint a közhiedelem tartja. Az ifjúság is munkás, áldozatkész. Leginkább hivatásszervezetekbe lép be, amelyek életpályáján segíthetik. Szívesen lesz tagja a katolikus szervezeteknek is, mert ezek ellentétben a rájuk szórt vádakkal, nem nyomják el, nem szorítják korlátol: »bigottságba«, hanem inkább elősegítik egyéniségüknek szabad kifejlődését.

A francia ifjúság nem is politizál.

A politika mint olyan, nem is érdekli. Annál jobban érdeklik azonban a társadalmi kérdések és a szociális reformok.

Arra a kérdésre, vajjon a mai európai helyzetet hogyan itéli meg a francia ifjúság, így válaszolt Carré páter:

— A helyzet idegesíti a fiatal-ságot,

nyugtalanossággal tölti el, mert zavartolja a megélhetés biztosítására törekvő munkában, kizökkenti életpályájáról, amelyen nagy szorgalommal igyekezik elhelyezkedni és megindulni. Persze — tette hozzá — legtöbbször csak hézagosan van informálva az olcsó boulevardlapok híradásaiból.

Arra a kérdésünkre, népszerű-e a nagy katolikus írók az ifjúság körében, kijelentette a páter, hogy különösen Mauriacot és Jacques Maritaint igen olvassák. Ők a legnépszerűbbek az ifjúság körében.

Azután utjának benyomásairól, érdekes megfigyeléseiről, beszél Carré páter, aki rendkívül emelkedett gondolkodású, nyílt eszű és széles látókörű modern pap.

Halálragázolt az autóbusz egy 10 éves kanászfíut

A kis Pápista Imre szomorú halála

Tegnap reggel nem sokkal fél 7 előtt halálos kimeneteli autógázolás történt Bácskijarakon. A Pivnica és Novisád között közlekedő Mercedes-Benz autóbusz, amelyet Kovacsev Szvetozár sofőr vezetett, Bácskijaraknál halálragázolta Pápista Imre 10 éves kis kanászfíut, aki

sérüléseibe a helyszínen belehalt.

Az autóbusz a menetrendszerinti időben indult el Pivnicáról. Bácskijarak alatt, a 30 kilométerjelző közel legeltette disznait Pápista Imre kiskanász. Amint az autóbusz mintegy 40-50 méterre volt Pápistától, néhány koca az országútra futott, a kisfiu megijedt, hogy valamelyiknek baja lesz, felfutott a disznók után és le akarta terelni őket. A malacok meg is menekültek, Pápista Imre azonban megzavarodott az öt nagy gyorsasággal megközelítő autóbustól, szinte benuultan állt meg az országút közepén s a következő másodpercben megtörtént a szerencsétlenség. A sofőr fékezett, de késő volt: az autó hűtője mellbe kapta Pápistát, hatalmas ivben repült előre és a kövezetre zuhant. A szerencsétlen kisfiu a fejére esett és

agyveleje szétfröccsent az uton.

Malencsics Rodolyub, a novisádfi bűnügyi rendőrség főnöke, valamint Papricsics Milán vizsgálóbíró és Szvircevic Milos államügyész még a kora délelőtti órákban megejtették a helyszíni szemlét és több szemtanút kihallgattak. A szemtanúk állítása szerint a szerencsétlenségért senkit nem terhel felelősség, mivel Pápista Imre rémülete idézte elő a halálos balesetet. A szerencsétlenül járt kisfiu temetésére megadták az engedélyt.

Rablógyilkosság Szombor központjában

A Kralja Petra II. utcában megfojtották és kirabolták egy özvegyasszonyt

Szomborban vasárnapról-hétfőre virradóra éjjel, megdöbbentő gyilkosság történt, amely lázas izgalommal tartja a város lakosságát, annál inkább, mivel a bűntény a város egyik legforgalmasabb utcájában történt.

Rájics István bádogos mesternek a Kralja Petra II. (Apatini) utca 46. számú sarokházában, az épület főrezsében ketten laknak. A kaputól jobbra özv. Marschann Béláné 60 éves uriaszony, akinek férje pénzügyi tisztviselő volt és tíz évvel ezelőtt halt meg. A kaputól balra levő lakásban Milko István lakik. A háztulajdonos Rájics István bádogosmester családjával és inasával a melléktelekben levő épületben laknak.

Özv. Marschanné férje halála után magához vette Magyarországon lakó idősebb nővérét, hogy ne legyen egyedül. Vendégét azonban két évvel ezelőtt kiutasították és azóta a különben elég magas és erős asszony teljesen

egyedül és meglehetősen visszavonultan él.

Mindössze havi 900 dinár nyugdíja van és ebből nem élhetett társadalmi életet, hanem csak a szomszédokkal érintkezett és sokat nézett ki az ablakon. Ez volt a legkedvesebb foglalkozása. Vasárnap este nyolc órakor is többen látták az ablaknál, Rájics Istvánné pedig este fél kilenckor látta utoljára, amikor a vizeskannát kitétte a folyósóra.

Tegnap reggel Rájicsnének és Milkonének feltűnt, hogy a különben koránkelő Marschanné nem jelentkezik. Azt hitték, hogy a templomba ment és ezt gondolta a teljes asszony is. Amikor azonban lassan közeledett dél, Rájicsné és Milkoné is türelmetlenkedtek és először kopogni, majd dörmölni kezdtek az özvegy lakásának aajtáján, ablakain. Marschanné azonban nem jelentkezett, mire rendőrt hívtak, aki lakatossal együtt jött és felnyitotta az előszoba aajtáját. A rendőrségről Hégl és Mihalek detektívek is kijöttek, akik az ebédlőn át a hálószobába

mentek. A hálószoba teljesen fel volt dülva és az ágyon letakarva holtan feküdt özv. Marschanné. Nyakán selyemsálból hurok volt, keze-lába szintén össze volt kötve, a halántéka felett pedig tompa tárgytól eredő ütés nyoma látszott.

A rendőrség azonnal átkutatta a lakást, amelynek minden aajtaja zárva volt, csak a konyha ablaka volt kitérve. Ezért feltételezik, hogy

a gyilkos a konyhaablakon áthatott a lakásba és, amikor az asszony már aludt, először fejbeütötte, majd a sállal megfojtotta és utána összekötözte kezét-lábát.

A gyilkos ezután átkutatta a lakást és pénzt meg értékeket keresett.

A gonosztevő személyére vonatkozóan semmi adata nincsen a rendőrségnek. Mivel azonban a ház közelében van a munkástözsde

valószínűnek tartják, hogy egy munkanélküli lehetett a tettes, aki már régebben megfigyelhetette, hogy a szép házban lakó özvegyasszony teljesen egyedül van. Azt gondolta, hogy, aki ilyen szép, nagy házban lakik, feltétlenül van pénze is, s ezért szánta el magát kegyetlen tetteire.

A gyilkos tette elkövetése után belülről kizárta a folyósóajtót, majd ismét bezárta és a lakásból magával vitt kapukulccsal a kaput is kinyitotta és az utcán keresztül távozott.

A rendőrség az alaposabb nyomozás során a fürdőszobában nyomokat talált és ezek alapján elindulva keresik most a gyilkost.

Az ebédutáni órákban megérkezett Komanov államügyész, Gergurov dr. törvénytudó orvos, aki megállapította, hogy a gyilkosság legalább tizenkét órával előbb történthetett, mert a halotton már hullafoltok jelentkeztek. Így a gyilkos még éjjel előtt végezhetett áldozatával.

Ugy aludt a repülőgépen, hogy nem tudták felkelteni

Érdemes incidens történt az angol légitársaság egyik repülőgépén, amely Közép-Európa és Anglia között közlekedik. A croydoni repülőtér rádióüzenetet kapott az Anglia felé közeledő géptől, hogy egyik utasa eszméletlenül fekszik. A croydoni kórházból orvosok siettek ki hordággal a repülőtérre, hogy az eszméletlen embert kórházba szállítsák. Amikor a gép leszállt, hiába keresték a súlyos beteget, sehol se volt. Kiderült, hogy a rádióüzenet, aki nagyon el volt foglalva munkájával, észrevette, hogy nem messze tőle az egyik utas eszméletlenül fekszik

egy nyugágyban. Szemei le voltak csukva, nagyon sápadt volt, de még lélezett. Több kísérletet tett, hogy öntudatra ébressze, de eredménytelenül. Az utas semmiféle ébresztgetésre, rázásra nem reagált. Amikor aztán a gép megérkezett rendeltetési helyére, egyszerűen talpraugrott. Az elősiető orvosoknak mosolyogva magyarázta, hogy nincs semmi baj, egy kicsit elszundikált. »Nagyon mély alvó vagyok — mondotta —, csak lezuhanásnál szoktam felébredni... A tiszta kék égben, a felhők között különösen jól alszom.«

HIREK

KIDERÜL

Jugoszlávia északi országrészén túlnyomórészt felhős, a tengerparton és a déli országrészeken fölött helyenkint felhős volt az idő. Az elmúlt 24 órában eső ugyszólván mindenütt volt. A legalacsonyabb hőmérséklet Tuzlán 4, a legmagasabb Jasatomicson 29 fok volt.

Időjelzés június 20-ra: (A nap két 3 51. lenyugszik 19.27 órakor.) Az északi országrész fölött kiderül délen a felhőzet tovább terjed, helyenkint zivatarok lehetségesek.

—o—

MAGYAR SZÜLÖK. MAGYAR ISKOLÁBA IRASSÁTOK GYERMEKEITEKET!

— A miniszterelnök vacsorát adott az olasz ipari munkásság vezetőjének tiszteletére. Beogradból jelentik: Cveticovics Dregisa miniszterelnök vasárnap este fél kilenc órakor az avelai szállodában vacsorát adott Cianetti, az olasz ipari munkások nemzeti szakszervezetének elnöke tiszteletére. A vacsorán résztvett Rajakovic népjóléti miniszter, a Jugoszláv vezető, valamint az olasz és jugoszláv nagjok képviselői.

— Csütörtökön nem fogad a pénzügyminiszter. Gyuricsics Vojin pénzügyminiszter június 22-én, csütörtökön nem fogad, mivel uton lesz.

— Megölt a cigarettá egy szentai napszámost Nagy István szentai 40 éves napszámos vasárnap a vásáron és a bucsun erősen felöntött a garatra és ittás állapotban ment hajnalban munkahelyére, Bone Ferenc szőlőjébe. Itt a cészházban szalmazsákra feküdt aludni, de előbb cigarettára gyújtott. A napszámos csakhamar elaludt a cigarettá kiesett szájából a szalmazsákra. A füstől felébredt Nagy István, felkelt a szalmazsákról és a szobában levő ágyra feküdt ott tovább aludt. A szalma közben lassan égett és füstje megfojtotta a napszámost. Amikor tegnap reggel munkaadója kiment a szőlőbe, a cészházban holtan találta Nagy Istvánt. Az orvosi bizottság megállapította, hogy halálát az égő szalma füstje okozta.

— Gafencu haza utazott. Athénból jelentik: Gafencu román külügyminiszter tegnap délelőtt fél tizenkét órakor Konstantinápolyon keresztül visszautazott Romániába.

— Az iparszervezetek vezetői a kereskedelmi miniszternél. Tomics Jevrem kereskedelmi és ipari miniszter tegnap dolgozószobájában fogadta az ipari szervezetek főszövetsége kiküldöttait akik ez alkalommal előterjesztéseiket közölték a miniszterrel.

— Csak detektívörmeister-testört kap a windsori herceg. Az angol belügyminisztérium elhatározta, hogy ezentul a windsori herceg mellé csak detektívörmeisteri rangú testört küld a Scotland Yard politikai osztályának állományából, az eddig kiküldött felügyelői rangú rendőrtiszt helyett. A detektívörmeister fizetése évi 156.000 dinár. A felügyelőé 400.000 dinár. A windsori herceg angol testörének költségei a királyi civilistát terhelik.

— A nagy esőzéstől meglazult a vasúti sínpár Potiszki Szveti Nikola közelében. A múlt szombatról—vasárnapra virradó éjjel hatalmas zápor volt Potiszki Szveti Nikola közelében. Az eszszegyelemlett víz a vasúti síneket is meglazította, úgyhogy a forgalomnak egy ideig szünetelni kellett, míg a sínpárt megjavították, de még most is csak nagy késéssel közlekednek a vonatok.

Özvegy dr. Visy Károlyné elhunyt

Szabotícáról jelentik: A dunabánsági magyarságnak nagy gyászosa van: tegnap délelőtt fél 10 órakor palicsi villájában rövid szenvedés után elhunyt dr. Visy Károlyné, született szentgyörgyvölgyi Szép Irén. Özvegy Visyné vasárnap este istentiszteleten vett részt és kitünő volt a közérzete, tegnap délelőtt hirtelen rosszul lett fogta el, mire a jótékonykodásáról Vojvodinaszerzte ismert urinól elhívatta gyóntató papját, Kovács Vince palicsi plébánost, felvette a haldoklók szentségét és rövid szenvedés után elhunyt.

Az elhunyt holttestét a palicsi kápolnában ravatalozták fel, amelyet a Visyek építettek. Dr. Visy Károlyné temetése holnap, szerdán délelőtt 9 órakor lesz a kápolnából a kápolna melletti családi sírboltban. Dr. Visyné halálának híre még a nap folyamán elterjedt a Vajdaságban s azonnal megkezdődött az előkelőségek gyászlatogatása. A palicsi »Klára villa« a magyar dzsentriek és papok találkozóhelye volt évtizedeken át. Özvegy Visyné a felet általában sztaribceci palotájában szokta eltölteni, ahol nagy szerepet játszott a katolikus társadalom életében. Több jótékony alapítványt létesített. Ő renováltatta a becsei katolikus templomot, építette tornyát és ő vette a templom több harangját. Mindenütt jelentékeny összegekkel támogatta az Egyházat és a szegényeket, végrendeletében szintén nagy összeget hagyott az Egyháza és a szegényekre.

Dr. Visy Károlyné lelki üdvéért ma délelőtt 9 órakor mutatják be az engesztelő szentmisét, amelyre Magyarországról és a Dunabánság különböző részeiből igen sokan érkeznek.

— Mindenki fényképezhet, ha Barta i Drug szaküzletében 69.—dinárért vásárol egy fényképező gépet. Jó felvételekért szavatolunk.

— Ecszakadt az aszfalt a noviszádi Cara Lazara utcában. Tegnap délután a noviszádi Cara Lazara utca 3. számú háza előtt egy teherautó alatt, mintegy másfél méter hosszú, egy méter széles sávban beszakadt az aszfalt. Kiderült, hogy a beomlás helyén 5 méter átmérőjű kőralakban 3—4 méter mélységig barlangszerű ür volt s csak a szerencsének köszönhető, hogy nem történt eddig súlyos szerencsétlenség. A rendőrség azonnal lezárta az utca forgalmát majd a város műszaki osztályától Varga Lajos művezetővel több munkás jelent meg s haladéktalanul megkezdődött a javítási munkálat. A beomlás helyén valamikor a régi duna kikötő állott s az utburkolat alatt tiszta homokból volt a talaj.

— Foto amatőrök! Képek kidolgozása legszebben Barta i Drug szaküzletében.

— FÜRDŐRUHÁK, a legnevesebb világmárkák, kaphatók és felpróbálhatók: Fischer J. és Fia, Noviszád, szaküzletében. Ugyanott fűzők-melltartók is kaphatók.

— Petrovaradinnai ismeretlen férfi holttestét vetette partra a Duna. Tegnap reggel néhány perccel félnyolc előtt értesítették a noviszádi mentőket, hogy Petrovaradinnai a Duna férfi holttestét vetett partra. A mentők a halottat beszállították a noviszádi kórházba, ahol megállapították, hogy a halott 19—21 éves lehet.

— Dr. Hubaj Imre orvosi rendelését Noviszádon Njegoseva u. 2 alá helyezte.

— Megkezdtek a krájevbrégi katólikus templom felépítését. Krájevbréről jelentik: Virág István plébános szentszéki tanácsos elnökletével a krájevbrégi templomépítő bizottság, amelynek Molczar Károly építésmérnök, Kladek Lukács, Dobó Imre, Ferling Jakab, Percsics Géza és Muhl Tamás a tagjai, felbontotta a beérkezett árajánlatokat és a templomépítést Baszédés József szubotcái építésre bízta. Az elfogadott terveket és árajánlatokat a bizottság felküldte az egyházmegyei hatósághoz jóváhagyás végett. A jóváhagyást a község megkapta és a templomépítés munkálatai megkezdődtek. A templom telkén máris 180 000 tégla és nagy mennyiségű cement és mész van készletben, anyaghiány bizonyára nem mutatkozik majd és a krájevbrégi Istenháza hamarosan elkészül majd.

— Idült belrekedésben, aranyéremben és májduzzanatban szenvedőkre nézve valóságos jótétemény a természetes »Ferenc József« keserűviz használata, már kis adagokban is. A Ferenc József viz enyhén oldó és biztosan levezető hatása hosszabb használat esetén sem igen marad el soha. Reg. S. br. 30474/35.

— Pusztító jégverés vonult át Csantavíron és határán. Csantavírről jelentik: Szombaton este nagy vihar vonult végig Északbácska fölött. A jéggel erősen kevert zápor Csantavíron és környékén nagy károkat okozott a gyümölcsösökben, vetésekben szőlőkben. Csantavírt este 8 óra tájban érte el a zivatar és a pusztító jégverés után vasárnap reggel 7 óráig esett az eső. Ennek következtében a falu »Csikágó« nevű negyedét elöntötte a víz, a szélvihar pedig több ház tetőzetét megbontotta. Földi borbély műhelye előtt a szél egy hatalmas fát gyökereitől tépett ki a földből a fa a villanyvezetékre zuhant s emiatt az áramszolgáltatásban zavar keletkezett. A felfőszakadás úgy megárasztotta a Csikéret hogy a patak teljes szélességében kilépett medréből és elöntötte a kocsutakat, valamint több átjárót elsodort. A víz mentén elterülő kaszálók levágtatott fűvét elmosta a Csikéret, a gazdákat így a sokhelyütt 80 százalékos jégverésen kívül még a patak kiöntése is megkárosította.

— Felmentették két begyesi földművest, akik megtámadták a végrehajtót. Damjánovics Dusan noviszádi büntető egyesbíró tegnap délelőtt tárgyalta Ninkov Milos és Sztóján begyesi földművesek hatóság elleni erőszakosságának ügyét. Ninkovék a vádirat szerint a múlt augusztus 13-án rátámadtak Sztéfánovics Milorád és Iljasevics Milos adóvégrehajtókra, akik foglalni mentek hozzájuk. A tegnapi tárgyaláson nem nyert beigazolást a vád, ezért Damjánovics bíró bizonyítékok hiányában mindkét vádlottat felmentette a vád és következményei alól.

«*»»»»

AZ AMERIKAI FEGYENCEK SZTRÁJKOT KEZDTÉK, MERT NEM ENGEDTÉK MEG A SE-LYEM ALSÓRUHA VISELÉST

Ezek az emberek elégedetlenek a csekélyesség miatt még sztrájkba kezdenek. Nem is elég nekik a másik négy alsó Tök alsó, makk alsó, zöld alsó és piros alsó. Feletteseikhez intéznek demarsot S ötödiket kérnek, vagyis selyem alsót.

SANYARU VENDEL

A boldog házasság hat szabálya

- Ötvenévi boldog házasság után Mrs. Guy Rogers, egy angol kanonok felesége összeállította a boldog házasság hat szabályát, a következőképpen:
1. A házasságkötés előtt meg kell gondolni, hogy a házasság az egész életre szól.
 2. Önfegyelmre mindkét fél részéről szükség van.
 3. A jegyesek vessők alá orvosi vizsgálatnak magukat, mielőtt házasságot kötnek.
 4. A gyermekek a házasság természetes kiegészítői.
 5. Nem szabad adósságokkal kezdeni a házasságot.
 6. Különböző nemzetiségűek házasságkötése nem ajánlatos.

GEIER, BAUER, ARDILLA
és egyéb világmarkás kerékpárok és alkatrészek olcsó áron kaphatók:
„RADIO LUX”
NOVISZAD, Kralja Alekszandra u. 24

— Jól szervezett betörőbanda garázdálkodik Horgoson Horgosról jelentik: Horgoson az utóbbi időben sorozatos betöréseket követtek el ismeretlen fettesek. A talált nyomokból arra lehet következtetni, hogy a betöréseket jól szervezett betörőbanda követi el. A rendőrség igyekezete, hogy a betörőket értelmetlenül tegye, eddig nem vezetett eredményre. Szombaton este, emig a nagy vihar minden más zajt elnyomott, a betörők Radojesin Jácó gazdálkodó házába látogattak meg, serral benyomták az ablakot, ketten behatoltak a szobába és minden elmozdíthatót kiadogattak az utcán várakozó cinikosainak. Radojesin a másik szobában tartózkodott a betörés idején, az állandó döngéstől és a szél, valamint a zápor zúgásától azonban nem hallott semmit és csak vasárnap reggel fedezte fel a betörést. A rendőrség szűleskörű nyomozást vezet, sikerült több nyomra bukkanniok amelyek révén talán már a legközelebbi napokban hurokra kerülnek a horgosi betörők.

— Aki fényképez, az Barta i Drug foto-szaküzletében vásároljon.

— Összeverekedtek a határkömlatt. A noviszádi törvényszéken tegnap délelőtt tárgyalta Damjánovics Dusan büntetőbíró Schmiedt Michel jómódu bukini földműves verekedésének ügyét. Schmiedt a vádirat szerint a múlt év június 7-én összeverekedett Rudolf Martinnal és olyan súlyos sérüléseket ejtett rajta, hogy Rudolf hetekig nyomta utána az ágyat. A tárgyaláson a vádlott elmondia, hogy bánja tettét, amit önvédelmében követett el. Két nappal a történetek előtt észrevette, hogy szomszédja, Rudolf, a földjük közti határkövet beljebb tette s így őt megkárosította. Amikor emiatt kérdőre vonta, Rudolf és a felesége megtámadták. Széjjel választották őket, de Rudolf kihívó viselkedése annyira bántotta önértétét, hogy ismét szóvá tette előtte az ügyet és megmondta Rudolfról alkotott véleményét. Rudolf ismét rátámadt, ő pedig felkapott egy rúdket és alaposan ellátta vele Rudolf baját. A károsult beismeri, hogy Schmiedt sokat ivott a kritikusan napon s hogy ő kihívóan viselkedett. A bíróság ezért a perbeszédek elhangzása után bűnösnek nyilvánította Schmiedtet és feltételesen egyhavi szigorított fogházra, 250 dinár bírói átalány megtérítésére és a 280 dináros ügyvédi költség megfizetésére ítélte.

— UJ KÉPEK A FÉNYKÉPKIRAKATUNKBAN. Az első fényképfelvételek az angol királyi pár amerikai utjáról. — Az angol uralkodócsalád megérkezik a newyorki világkiállításra. — A tiencsini nemzetközi negyedhez vezető hid, amelyet a japánok gépfegyveres osztaggal elzártak. — Bao Dai annami császár tigrisvadászaton sulyosan megsebesült. — A budapesti cukrászok kirokatversenyének első helyezetteje.

— Menekülni akart a gázoló autó. Petrovgrádról jelentik: Salamon Hugó novacnyai kereskedő Jaszenovo vasuti állomás közelében elütötte gépkocsijával Polovina Sztankó 11 éves gyermeket és tovább robogott. Gyurgyevics Mile vasuti őr azonban észrevette a gázolást és az autót elé állva kényszerítette a kereskedőt, hogy a sulyosan sérült gyermeket autóján a petrovgrádi kórházba szállítsa.

— Orvosi recept szerint legjobb szemüveg legoesebb árban Noviszádon Benedek diplomás optikusnál kapható.

— Felakasztotta magát, mert ellopták a pénzt. Petrovgrádról jelentik: Gale Miklós martincai 73 éves gazdálkodó a kocsmába ment, a zsebében 7600 din. volt. A kocsmában berugott és mire hazatért nem volt egy dinárja sem. Nem valósínű, hogy mind elmulatta, ugylátnik kilopták a zsebéből. Pénzének elvesztése annvira elkecszerítette, hogy háza padlásán felakasztotta magát és mire tettét észrevették, már halott volt.

— Meghalt Kürthy József, a budapesti Nemzeti Színház tagja. Budapestről jelentik: Vasárnap este fél nyolc órakor hosszas betegeskedés után a Bakay-klinikán meghalt Kürthy József, a Nemzeti Színház örökös tagja. Kürthy, aki mindössze 58 éves volt, már régóta betegeskedett. Cukorbeteg volt. Kürthy József 1913-ban került a Nemzeti Színházhoz, ahol két éves megszakítással haláláig működött. Felesége és öt gyermeke gyászolja.

— Hipnotizálási világrekord. Newyorkból jelentik: Dr. Polgár Ferenc volt budapesti orvos amerikai hipnotizáló körutja során új hipnotizálási világrekordot állított fel Chicagóban, hol jótékonycélu mulatságon egyszerre százötven személyt hipnotizált, akiket egy-egy pohár vízzel lérszegített. Dr. Polgár kijelentette, hogy husz évi pályája során több mint 60.000 személyt hipnotizált. A hipnózist különösen alkalmas eszköznek tartja az idült buskomorság gyógyításához és műtétek előtt altatószerek nélkül való érzéstelenítéséhez.

A BELGA TRÓNÖRÖKÖS SZERENCSE SZÖRT TEP A LÓ FARKÁBÓL

Melyik tárgy szerencsés, ehhez is kell prakszis, Tehát ezek után értem én már azt is Hogy a főnyereményt én meg mért nem nyerem, Mert nincs lófarkszőröm, sem pedig sorsjegyem.

SANYARU VENDEL

— Csőd és kényszeregyezés. A noviszádi törvényszék, mint illetékes bíróság csödeljárást indított Popov Száva noviszádi kereskedő és szabó ellen. Popov teljes vagyontát lefoglalták. Csödbíró Sziriski Szlávkó törvényszéki bíró, gondnok dr. Zsizsa Alekszandar noviszádi ügyvéd. A határidő 1939 augusztus 10. — Ugyancsak a noviszádi törvényszék csödünkivüli kényszeregyezés eljárást indított Zeremski Vladimir szrbobráni kereskedő ellen. Csödbíró a sztáribecsei járásbíró, főbírója, gondnok dr. Lázics Milán ügyvéd, a határidő 1939 augusztus 1.

— Egy bátor amerikai leány. A pennsylvaniai Connellsville egyik vendéglőjében a 24 éves Violet Rowe kellemetlen kaland középontjába került. A söntés mögött állt, amikor az egyik vendég hirtelen letette whiskys poharát, előrántotta revolverét és elkiáltotta, hogy: »Kezeket fel!« A gangszter felszólította a két vendéget és a söntés mögött felemelt karral álló Violet Rowet, hogy azonnal hagyják el a helyiséget. A leány engedelmesskedett a parancsnak, közben azonban a kenyeres kosárból észrevétlenül kiemelte az ott elrejtett revolvert. Az utcára érve, a lány kétszer elsütötte a pisztolyt, hogy segítséget hívjon. A gangszter, aki éppen a kassza kiürítésével volt elfoglalva, villámgyorsan kiugrott az utcára és revolverét a leányra emelte. Violet Rowe azonban megelőzte, harmadszor is elsütötte a pisztolyt és homlokon lőtte a banditát, aki holtan rogyott össze.

— Hajdizsbemutató lesz vasárnap Noviszádon. A noviszádi női fodrászok egyesülete vasárnap, június 25-én rendezi évente szokásos hajdizsbemutatóját a Szrpszki Kraly vendéglő helyiségeiben. A bemutató délután 5 órakor kezdődik.

— A KÉPVESELŐNŐ FEHÉR-NEMÜJE. Különös összeszólalkozás történt Lawson munkáspárti és Lady Astor konzervatív képviselő között az angol alsóházban. A Ház a munkanélküli biztosításról szóló új törvényt tárgyalta. Lawson beszélt s beszéde közben észrevette, hogy Lady Astor mosolyog.

— A nemes hölgynek, amiért finom fehérneműje van és fényűző környezetben él, nincs joga ahhoz, hogy könnyen vegye ezt a kérdést, — kiáltotta oda ingerülten az arisztokrata képviselőnek.

— Ön sincs rongyokba öltözve, — kiáltotta Lady Astor még ingerültebben.

A speaker ezután megkérte mindkét »tisztletreméltó tagot«, hogy tartózkodjanak a személyeskedéstől.

KÖZGAZDASÁG

Nyolc napon belül megjelenik a buza árát szabályozó rendelet

Beslics miniszter érdekes felszólalása a petrovgrádi gazdaggyűlésen

Petrovgrádról jelentik: Vasárnap délután tartotta meg Petrovgrádon a kereskedelmi és gyáripari kamara nagytermében rendes évi közgyűlést a Bánáti Mezőgazdasági Egyesület. A közgyűlésen megjelent Beslics Nikola földművelésügyi miniszter, továbbá Georgijevics Joca, Budisin Milán és Badzsak Milán országgyűlési képviselő a dunagánsági mezőgazdasági kamarák képviselőit.

A minisztert és a vendégeket Lederer György csóka földbirtokos, egyesületi elnök üdvözölte, majd indítványára hódoló táviratot küldtek Őfelsége II. Petár királynak. Ezután az elnök ismertette az egyesület múltévi munkásságáról szóló jelentését. A jelentésben elsősorban kegyeletes szavakkal emlékezett meg Probsz Károly szécsányi gazdálkodó, az egyesület választmányi tagjáról és Paszt Gyula vrsaci szőlőtermelőről, az egyesület egyik alapító tagjáról, akik az elmúlt év folyamán meghaltak. Probsz Károly neves és elismert állattenyésztő volt, akit e téren kifejtett érdemei elismerésül a Szent Száva rend V. osztályú rendjével is kitüntettek.

Az egyesület, a jelentés szerint az elmúlt évben értékes eredményeket ért el mind szervezete kiépítése, mind a bánáti mezőgazdaság fejlesztése terén. Előnk tevékenységet fejtett ki az olajmagvak és más ipari növények kedvező értékesítése érdekében, azonkívül a vetőmagvak és más földművelési szükségletek beszerzése terén a közvetítő kereskedelem kizárásával. Az elmúlt év — hangzott tovább a je-

lentés — csak a termés tekintetében volt kielégítő, az árak rosszabbak voltak, mint 1937-ben, tehát

a földművelésügyi helyzete nem kielégítő.

A gyáripar és a kereskedelem sok kérdésben még mindig jelentős kedvezményeket élvez a földművelésügyi kárára. A nagyjelentőségű mezőgazdasági problémák, mint a mezőgazdasági hitel kérdése, a cukorrépa beváltási ára, a belföldi gyapju értékesítésének problémája még mindig megoldatlanok, bár már évek óta sürgetik megoldásukat.

A földművelésügyi minisztérium érdeklődésében szükséges, hogy a földművelésügyi minisztérium és a bánai hivatal

nagyobb hiteket folyósítsanak

téli gazdasági tanfolyamok tartására és szakkönyvek kicserélésére. Az egyesület téli szaktanfolyamai által jelentős sikereket ért el, de nagyobb támogatással még jobb eredményeket érhetett volna el. Megemlékezik a jelentés arról is, hogy az egyesület magtisztító szövetkezetet létesített Petrovgrádon, hogy tagjai minél olcsóbban tiszta vetőmaghoz jussanak. Külön fejezet szól a gyümölcsfák kártevői ellen indított irtóhadjáratról, amit az egyesület szervezett meg a veszélyeztetett községekben. Az egyesület részt vett az idei országos szőlészeti és borászati kongresszuson és nem mulasztott el egyetlen alkalmat sem, hogy a hatóságok előtt rámutasson a bánáti utak kiépítésének fontosságára. Megelégedéssel állapítja

meg a jelentés, hogy az egyesület két lapjának, a »Gazdajóság« és a »Poljoprivrednik« előfizetőinek száma éllandóan növekedik.

Az egyesületnek 68 főkegyesülete van

és tagjai közé tartozik 24 bánáti város és község. Végül közli a jelentés, hogy a volt Torontáli Gazdasági Egyesület fiókjai és az érdekkörébe tartozó gazdakörök beléptek a Mezőgazdasági Egyesületbe és beolvadt a központi is, úgy, hogy most már a Bánáti Mezőgazdasági Egyesület az egyetlen központi mezőgazdasági egyesület a Bánátban.

A jelentés felolvasása után Beslics Nikola földművelésügyi miniszter mondott beszédet. Kifejtette, hogy a mezőgazdasági termények értékesítését számos körülmény befolyásolja és az a különböző országokban megnyilvánuló önellátó törekvések miatt nem a földművelésügyi vagy kereskedelemügyi, hanem a pénzügyminiszter irányítása alatt áll. A buza árának megállapítása a termés mennyiségétől függ, de erről nem lehet előzetesen megbízható adatokat beszerezni, miután

egyszer azt jelentik, hogy rekordtermés lesz, máskor pedig hogy a közepesen is alul marad.

Az ármegállapításnak figyelemmel kell lenni a szegény lakosság érdekeire is. Most csak annyit közölhet, hogy nyolc napon belül megjelenik a buza árának megállapításáról szóló rendelet, amelyben olyan árakat állapítanak meg, hogy mindenki meglesz elégedve. Az eddigi értékelések szerint mintegy 240-250 ezer vagon buzatermésre számítanak, amiből 230 vagon belföldi szükséglet a kivételre tehető 10-20 000 vagon marad.

Beszéde további során a miniszter a gyapjuértékesítés kérdését tette szóvá. Közölte, hogy az országban 9 millió juh van, amelyek évente 14 millió kg. gyapjút adnak. A minisztérium egyezséget kötött a belföldi gyárakkal, amely szerint

a gyárak 14 dináros áron felvásárolják az összes belföldi gyapjút.

bár a belföldi szükséglet csak 12 millió kiló. A cukorrépa beváltási áráról szólva megállapította, hogy 5-6 évvel ezelőtől a cukorgyárak nagy felesleggel rendelkeztek és nem forszírozták a termelőknél a répatermelést a beváltási ár emelése által. Ezáltal egyre kevesebb répat termeltek, a tartalék cukor elfogyott és ma már 600-1000 vagon behozatalra szorul az ország. A kormány törekvése az, hogy minél nagyobb árat biztosítson a termelőknél mert ez a legjobb propaganda. A kormány olyan árakat fog az olajmagvakra megállapítani, hogy a földmives megtalálja számításait.

Szövéttette a miniszter a szőlőtermelők helyzetét és megállapította, hogy

szülys helyzetben vannak.

A kormány részéről az a törekvés, hogy minél jobban korlátozzák a szőlőket, ehelyett állandóan újakat ültetnek és senkinek sincs szíve azok kiirtását elrendelni. A kormány igyekszik fog, segíteni a szőlőtermelők helyzetén.

A bánáti utakat is érintette beszédében Beslics Nikola földművelésügyi miniszter és közölte, hogy a Dunabánságban 700 kilométer ut épül, aminek költsége 230 millió dináros költséget vesznek fel. A költsön kizárólag az utépítési alapot terhelheti és nem jár vele a pótdó felemelése. A 700 kilométerből 350 kilométer a Bánátban épül, miután itt

husz év óta egy utat sem építettek ki.

A Vajdaságban 5000 kilométer ut kiépítésére volna szükség, ami másfél milliárd dináros kiadást igényel. Ennyi pénz ugyan nincs, de szakítani kell azzal a politikával, hogy »ha nem tudom elvégezni mind, nem csinálok semmit«, mert annyit kell csinálni, amennyi lehetséges.

Szövéttette a miniszter a mezőgaz-

Ezekkel a szavakkal Apagyi elhagyta a kancellárt s az előszobában intett Miskának, hogy már mehetnek.

Amint lefelé ment a garádicson, az udvar lábánál különös zajt hallott, olyanféle csattogást, mint ha a meztelen testét vernék valakinek.

Arrafelé sietett, Miska követte, mint az árnyék.

Kietlen látvány tárult eléje, amint a fákyafénytől megvilágított hely közelébe érkezett.

Teleki poroszlói korbáccsal verték a lemeztelenített hátú Szántót. Az elszánt ember szeszorított fogakkal, jajszó nélkül túrta a szörnnyü bántalmazást.

Apagyi éppen vissza akart vonulni, amikor érdekes jelenet ragadta meg a figyelmét.

A konyhák felől előjött egy fehérkötényes és fehérsipkás szakács, aki két kezében óriási villára felszurt két nagy darab sült pecsenyét tartott. A pecsenyéről csak egy csöpögött lefelé az illatos zsírlé, amelyet az előszágulódott ebek nyomban fölnyaltak a kövezetről, hogy aztán hatalmas ugrálással a magasba tartott huzdarabok után kapkodjanak.

— Kuss te! — kiáltotta a szakács nevetve s belerugdalt az éhes kutyákba. — Segítsenek, vilátez uraim! Itt hozom a vacsorát, jukát s ezek az éhes bestiák el akarják cibálni tőlem!

A poroszlók nyomban abbahagyták a kancsukázást és korbácsukat az övük mellé dugva, átvették a szakácstól a vacsorájukat.

(174)

kat. Ott helyben letelepedtek a fal tövében s nagy szeleteket kanyarintva a pecsenyéből, amelyet a szakács tartott eléjük, farkasétvágygal enni kezdtek.

— No már, hát akényér? — kiáltotta a szakács jókedvűen. — Várjanak kigyelmetek, mindjárt hozom.

A villákat, amelyeken még volt egy-egy darab hus, jó magasan beszurta a nyelőknél a fagerendák közt levő résbe s elviesztett, de nyomban visszatért két óriás tor dai cipóval s odanyújtotta az embereknek. Azok széttördelték a kenyereket s úgy tömték magukba, mintha még sohase ettek volna.

— Hát ez a szegény elitelt ne egyék? — szólt egyszer csak a szakács. — Hájszen még a rablógylkosnak a siralomházban is adnak jó falatokat! Nesze, koma, ne panaszkodjál.

Kikapta a résből az egyik villát s a rajta lévő hust odanyújtotta a megkorbácsolt nemesnek.

Az keserű és dühös fájdalommal vonakodott elfogadni a táplálékot, hanem a szakács odasugott neki:

— Ne okoskodj, pajtás! Légy

nyugodt, megszabaditalak. Szántó elcsodálkozott, de amikor a szakács értelmes, biztató tekintetével találkozott, csak megjött a kedve öneki is és elfogadta a jóízű eledelt.

— Na, ugye, tudok sütni-főzni, emberek? — kiáltotta a szakács vidáman. — Nem hiába vagyok a főgenerális urak pecsenyészője. Rontó Mózes érti a dolgát, de hát nincs is panasza semmire. Mint a vers mondja:

»A szakácsnak jól megy dolga, Télen-nyáron vígan él, Ur a szakács és nem szolga, Civilekkel nem cserél.«

Mindenki megmosolyogta a vidámszédű, pirosposzgásképi embert, aki olyan barátságos, oly szívélyes és olyan bőkezű volt.

— Hát a bor, édes jó Rontó uram? — szólalt föl az egyik poroszló. — Erre a jóféle pecsenyére ugyancsak elkelle egy csobolyóval. Elegen vagyunk hozzá, mi?

A többiek helyeslően bólintottak s lelkes várakozással lesték a szakács nyilatkozatát.

Az, mintha meghökkenette volna ez a kívánság, egy pillanattig komolyan hallgatott, aztán

furesa arcintással mondotta:

— Hát hiszen igaza van kigyelmeteknek, bor nélkül szegény a vendégség. Bor hajtja a lovat, zab a szekeret. Ma van különben is a születésnapom, ma mindenkit én vendégelek. Van még az utikészségünkben jó néhány átalaggal, egyet kigyelmetek közé gurítok.

Apagyi észrevette, hogy a szakács sugdolózott az elitélttel, gondolta, hogy valamit kar; érdeklődéssel várta hát, hogy mi lesz már ebből?

Hátul, a fal mögött, volt egy jókora nagy csűr, a szakács azt tanácsolta, hogy oda vegye be magát a társaság; nehogy szemet szurjanak az uraságnak.

Miután a vacsorát elköltötték, a poroszlók nagy vig lármával a csűrbe özönlöttek s magukkal vitték az elitéltet is.

Apagyi utánuk ment. — Hát ezzel a nyavalyással mi lesz? — kérdezte az egyik csatlós, a megkorbácsoltra mutatva.

— Eh, hagyjátok, — legyintett egy másik, — majd lemetszük a fejét, ha megituk a bort. Addig hadd igyék ő is, szegény feje, utoljára.

Ebben mind megnyugodtak. A szakács nemsokára előgurutotta a kis hordót, azt csapra ütötték s megkezdődött a dáridó.

— Maradjon még pár percig, édes jó uram, — szólt az árnyékban a szakács Apagyihoz halkán.

— Azt gondoltam, kigyelmed szívesen magára vállalja, hogy elvigye ezt a szerencsétlen embert. Mert ha nem tévedek, kigyelmed

császi iskolák kérdését is. Azt mondta, hogy ez iskolázott földműves természetű olyan, hogy rögtön elnagyolja a földet és hivatalnok akar lenni. Ha erről le lehetne szoktatni akár minden faluban nyílna mezőgazdasági iskola. A petrovgrádi háztartási-mezőgazdasági iskola céljaira egyébként már biztosítottak a költségvetésben 800.000 dinárt és már csak arra van szükség, hogy a város ingyen telket bocsásson az iskola rendelkezésére. Végül megemlékezett beszédében a miniszter az ingatlanforgalom korlátozásáról szóló törvényről és közölte, hogy

készül a törvény módosítása, mert a kormány előtt ismeretese az a nehézség, amelyet a törvény ezen a vidéken okozott. A módosítással az a célja a kormánynak, hogy a korlátozásokat csökkentse és csak a spekulációt akadályozza meg, de a mindennapi élettel együtt járó adósvételnek ne álljanak útjában. A törvény ne kerékkötője hanem szabályozója legyen az ingatlanforgalomnak.

Léderer György köszönetet mondott a miniszternek majd Badzsak Milan országgyűlési képviselő szólalt fel a noviszádi mezőgazdasági kamara nevében és kifejtette, hogy a kamara mindenkor együtt kíván működni a mezőgazdasági egyesületekkel.

Ezután vita következett. Jagodics Józsa konaki földbírtokos a földművesvédelmi törvénnyel kapcsolatosan kért felvilágosításokat és kérte hogy illetékes helyen tegyenek intézkedéseket hogy

a magánbankok is 10 százalékról 8 százalékra csökkentsék a kamattalbat

mint azt a Narodna Banka tette. A miniszter felszólította Jagodicsot, hogy kívánságait memorandum formájában juttassa el hozzá, hogy megfelelő átalányozása után határozhasson.

Georgijevics Józsa vrsaci képviselő a jugoszláv-román határkonvencióval kapcsolatosan szólalt fel, amelynek

értelmében a határmenti községek lakói egyes szükségleteiket Romániában szerezhetik be 15 kilométeres zónában a határtól. A képviselő szerint amióta a konvenció érvényben van

nagyarányu csempészes folyik és a vrsaci piacon azóta főleg romániai búzát árusítanak. Véleménye szerint vagy az ellenőrzést kell alaposan megszigorítani, vagy a konvenciót kell felmondani. Hasonló véleményen volt Lederer György elnök is, aki szerint ilyen módon bort is csempészenek Romániából Jugoszláviába.

A vita után elfogadták a jelentést és megadták a vezetőségnek a fel-

A németek nem emelik gyártmányaik árát a kliringmárka emelkedése után sem. A német kliringmárka emelkedése és állandósulása a jugoszláviai tőzsdéken, kellemtlenül érintette a behozatali kereskedőket. Attól tartanak ugyanis, hogy a kliringmárka árfolyamának emelkedése következtében a Németországból behozott cikkek árai is emelkednek. Ez a körülmény megnehezítené a Németországból történő árubehozatalt. Erre a körülményre felhívták az illetékes német körök figyelmét a költői jugoszláv-német gazdasági tárgyalás alkalmával, amikor is német részről kijelentették, hogy Németország jól kiépített szervezetei révén meg fogja akadályozni az árak emelkedését és így a jugoszláv behozatali kereskedők ma is éppen olyan áron kapják majd a német árut, mint akkor, amikor a kliringmárka 13.80 dinár volt.

mentvényt. Az alapszabályok szerint a vezetőség egyharmada sorsnuzás útján megváltozik de a közgyűlés ragyájából ismét a régi vezetőségi tagokat választotta meg. Beválasztották a vezetőségbe III. alelnökként a beolvadt Torontáli Gazdasági Egyesület részéről Dániel Pál sztaralci földbírtokost a választmányba pedig ar Reők Andor horgosi bírtokost, a Bácskai Mezőgazdasági Egyesület ügyvezető elnökét.

A közgyűlés ezzel végetért. Deben bankett volt a Centrálban Baslics Nikola földművelésügyi miniszter tiszteletére.

Takonykóros megbetegedések Pocsáron és Banatszki Igyoson. Bocsárról jelentik: A két évvel ezelőtti takonykóros járványt, mint ismeretes, csak úgy lehetett teljesen leküzdeni, hogy a menthetetlen lovakat elpusztították. Az északbanati gazdálkodók biztak benne, hogy a járvány az idén elkerüli őket, Bocsáron és Banatszki Igyoson azonban az utóbbi napokban takonykóros megbetegedéseket észleltek s ez kellemtlen hatást keltett a gazdálkodók között. Az illetékes hatóság azonnal jelentést küldött anoviszádi báni hivatalnak, amely bizottságot küld ki a két községbe. A bizottság jelenlétében Bocsáron két, Banatszki Igyoson pedig nem kevesebb, mint 12 lovat pusztítanak el. A beteg állatokat teljesen elszigetelték, sem állat, sem ember érintkezésbe nem kerülhet velük, a takonykór ugyanis nemesak az állatokra, hanem az emberekre is ragályos és nem egy esetben halálos kimenetelű volt már.

Junius 24-én határbejárást rendeznek a szentai gazdakörök

A Szentai Gazdakör, Kisgazdakör, gornyibregi gazdakörök széleskörű értekezletet tartottak a Gazdakör helyiségében Tóth Miklós elnökletével. A gyűlésen a június 24-i határbejárást részletesen megvitaták és a következő megállapodásra jutottak:

A határbejárást kocsikon tartják. Gyülekezés a Szénatéren, onnan indulás reggel 4 órakor. Utirány: Gyeviek útján az Oromra, onnan vissza az Orom alatt a Gyömrei utra, Piszárkeresztnél a Szenttamási utra, a Hortiak felé ki a Rün-iskolához, tovább Kevibe, onnan a Gyömrei uton tovább a Nagy-völgyön túl a Szenttamási utig, ugyanezen uton északra kb. Göcző tanyáig, vissza a völgyön keresztül Tornvosra, majd a Likasi uton hazafelé Bogarasig ahol utolsó állomásként a bogarasi malomszövetkezetet tekintik meg. A kirándulás után Tóth Miklós elnök vendégül látja vacsorára saját tanyáján a résztvevő gazdaköri tagokat.

A vezetőség kerüli a Szentai Gazdakör, Kisgazdakör, gornyibregi gazdakörök kevi gazdakörök tagjait, hogy a határbejáráson minél nagyobb számban vegyenek részt. A Bácskai Gazdasági Egyesület néhány vezetőségi tagját küldi ki, akik az egész uton résztvesznek és hasznos, gyakorlati tanácsokkal látják el majd, mint szakértők, gazdáinkat. Jelentkezni lehet szemlélni is, de lehetőleg csoportosan kocsival, minél előbb Megadja letván mérnöknel.

Tznmányi kirándulások. A Bácskai Gazdasági Egyesület tanulmányi kirándulást rendez június 20-án Csókára a Léderer uradalomba, 22-én Kulpinba a Dungserszki uradalomba 22-én a karagyorgyevoi állami méntelepre, 26-án Kalmár Tibamér zobnaticai bírtokára.

Thököli fejedelem urunk követe, ugye?

— Az vagyok. — felelte Apagyi. — S kigyelmed...

— Én is a fejedelem embere vagyok. — sugta a szakács, — s azért forgolódom mint pecsenyesütő a generálisok körül, hogy ki tudiam haditerveiket. De hát nem arról van szó. Azt a szegény embert nem kell menteni a csuf haláltól. Ezek itt hamar leisszák magukat, nem fognak törődni vele s akkor megléphet a jámbor. Kigyelmed ugysz visszamegy a fejedelem urhoz, vigye magával.

Apagyi rábólintott.

Nemsokára a szakács táncolni kezdett a megrészegező porosz-lók között, mire azok is elkezdtek a csürdöngölni.

Miska a csürbe lépett, hogy közelebből lásson.

Egyszer csak megfogta Szántónak a kezét s kivonta magával a sötétségbe.

— Előre, Szántó uram, ha az élete kedves! — mondotta Apagyi. Átsiettek az udvaron, kint megtalálták a paripáikat, amelyeket a miniszterelnök csatlósai őriztek s föl pattantak reá.

A fákiyák imbolygó, vörös fényénél senkise törődött a harmadik emberrel, aki az egyik ló mellett poroszkált.

A csürben pedig már senki sem gondolt az elitéttel. Lehet, hogy tájnalban keresni fogják, de az is lehet, hogy meg fogják majd jelenteni Telekinek, hogy parancsá, teljesítették.

Apagyi Cserei Mihály szállásá-

ra ment, ahol Johannát hátrahagyta.

Cserei Mihály, a jeles memoár-író, akkor még csak huszonhárom éves fiatalember volt, de már járatos az udvari életben s a politika cselszövényeiben. Alig tizenkilenc éves korában atyja inasnak (apródnak) adta Teleki Mihály mellé, aki körül egész sereg nemes ifju szolgált ebben a minőségben, de a fiatal Cserei hamar megunta ezt a hivatalt, annál is inkább, mert gyűlölte Telekit: őt tartotta az ország gonosz szellemének. Nagyon vonzódott ellenben Apor István kincstároshoz s később csakugyan az ő szolgálataiba lépett. Most is az ő kíséretében jött el a jelenlegi országgyűlésre.

Apagyi, akit régi jó barátság fűzött hozzá, elfogadta a fiatalember meghívását s az ő lakásán szállt meg Radnóton. Apor Istvánnak tágas, nagy uriháza volt ott, kényelmesen berendezve, jól megfértek hát Apagyiék Cserei lakosztályában.

— No, mit végeztél az öreggel, pajtás? — kérdezte Cserei, amikor Apagyi hazatért.

— Kevesebbet a semminél, édes Mihályom. — felelte Apagyi. — Nagy magabiztában kéreken elutasított.

— Tudtam előre, hogy nem adja át a fejedelemséget Thökölinek. Hogyan is adná, mikor maga vágyik reá. Önző, gonosz ember az, akármit is mondtok.

— Te meddig szolgáltat mellette?

— Két keserves esztendeig.

— S jól ment a sorod?

— Itéld meg magad. Ő kegyetlenül bánt a szolgálival, sokszor napokig sem adtak enni s ami kevés ételt adtak is, csak locsadék volt. Mikor utaztunk — sebesen szokott volt járni — eltörődünk a nagy sietségben, mégsem volt szabad házban hálhunk téiben sem, hanem ahol maga megszállott, annak a háznak az ajtaja előtt. Nappal szüntelen az ajtaja előtt kellett ülnünk, éjszaka pedig téiben-nyáiban legyeztette magát, virrasztó gyertya égvén mindenkor a házában, melyben is olyan policiája volt, hogy mindenkor legyen ébren valaki, ha valami történék, mert a sok párt miatt mindenkor félt, sohasem volt nyugodt elmével. Nyáron kihajították szénát takarni s még csufolódt velünk: »Szegény kényes emberek gyermekei, ha meglátna most aytátok, megsíratna benneteket.«

— Ó, a kegyetlen ember! — méltatlankodott Johanna.

— Igen, így tett velünk, erősítette Cserei. — Mikor Gernyeszget építette, a sok követ, téglát, fát velünk hordatta s még ha látta, hogy könnyen vittük, odajött s elállított bennünket a fa mellől; kegyetlenül meg is verette a szolgálit, akármi kicsiny vétekért. (Ezek a Cserei további szavai nagyrészt szóról-szóra emlékirataiból vétektek. Telekiról — mert gyűlölte — a megérdemelnél sötétebb képet írt. — A szerző megjegyzése.)

— No, nem csodálom, hogy fölmondta neki a szolgálatot, — jegyezte meg Apagyi. — De mondd csak, Mihály, miben halt meg az öreg fejedelem?

— Halálának okáról sok hir vagyon. Ki gutaütésben mondja, hogy meghalt, ki pedig, hogy Teleki Mihály étette volna meg méreggel; én bizony nem tudom, mint esett. Az ugyan kétség kívül van, hogy egyideig az elméje megbomlott volt. Hogyne, mikor látta, hogy már a német az országot megvette, a várakat, városokat őrséggel megrakta, az ország népét szörnyűképpen adóztatja, a sóaknákból, vámokból, aranybányákból pedig majd semmi jövedelem nem jön a háborus idők miatt, hogy a kincstári jószágokat a mellette lévő urak, mint Teleki, Nalácsi, Székely László, Inczédi Pál s több hasonlók annyira kicsalták volt a kezéből, hogy a kincstárnak többnyire csak a gallerja maradtott volt a kezében. Amiatt is szomorkodott, hogy maga már öreg ember, a felesége meghalt, a fia neveletlen, az urak nem igazak hozzá s holta után az egész háza felfordul; ilyen dolgokon való törődései miatt annyira busult, hogy elméje is elborult.

— Szegény fejedelem! — szölt részvéttel Johanna.

— Te láttad őt akkoriban? — kérdezte Apagyi.

— Láttam. Az embernek megessett rajta a szíve. Hat hétig nem szólt senkihez.

(Folytatjuk)

**Az elmúlt évben 1,008.9 millió
dinárt jövedelmezett az idegen-
forgalom Jugoszláviánál**

Beográdból jelentik: A Putnik menetjegyjroda vasárnap tartotta meg XVI. évi rendes közgyűlését. A menetjegyjroda igazgatósága a közgyűlésen felolvasta az 1938. évről szóló jelentését, melyben különösen az idegenforgalommal kapcsolatosan tett érdekes megállapításokat.

A turisztika javulása világszerte 1936 második felében kezdődött, — állapítja meg a jelentés, — és 1938-ban is folytatódott, annak ellenére, hogy a nemzetközi idegenforgalom erősen a kedvezőtlen politikai körülmények hatása alatt állott. Az előbbi évektől eltérően az 1938. évben

a turisztika mindinkább irányított gazdasági ág lett.

Jugoszláviában a külföldi turisták száma állandóan emelkedik. Az 1938. évben a belföldi turisták száma 13.5 százalékkal több volt ugyan, mint 1937-ben, de még mindig az 1935. évi szám alatt állott. A belföldi turistáknak szállodákban töltött éjszakeinek száma 1933-tól 1938-ig állandóan emelkedett, még pedig az öt év alatt 24.6 százalékkal. Az 1933—1935 évek alatt

a külföldi turisták száma is állandó emelkedést mutat.

A kliring államokból azonban sokkal több turista látogatott el Jugoszláviába, mint a nemkliring államokból.

Az idegenforgalom bevételei tekintetében az 1938. év rekordot jelentett. A kereskedelmi minisztérium turista osztályának közlése szerint 1,008.9 millió dinárt jövedelmezett a jugoszlávai nemzetgazdaságnak az 1938. év turizmusa.

««(IIII)»»»

□ A horgosi és Horgos környéki szőlőtermés igen biztató. Az utóbbi idő kedvezőtlen befolyással volt a szőlőre, a multheti esőzéseket nagy meleg követte s az meghozta a szőlő ellenségét, a peronoszporát. A horgosi és környéki szőlőgazdák saját tapasztalataikon okulva azonban permetezéshez láttak, nehogy egy-két napi késlekedés a termés megtizedeléséhez vezessen. Ennek következtében Horgoson és környékén munkanélküliségre nem panaszkodhatnak a szőlőmunkások. A koratavaszi kedvező időjárás bő termésre duzzasztotta a szőlőtőkét, a peronoszpora veszélyt pedig a gazdák ugyszólván teljesen leküzdötték s így, amennyiben jégverés nem látogatja meg a vidéket, Horgoson és környékén az ideai szőlőtermés olyan kitűnő lesz, hogy mennyiségben túlszárnyalja az 1938 évit is.

««(IIII)»»»

KIKINDÁN A NAK A SZLOGÁVAL SZEMBEN 6:2 ARÁNYU GYŐZELMET ARATOTT.

Ha egyetértést jelent a Szloga, Akkor vitázni nincs neki joga. Abban mindenki ugyszólván egyetért: Ki felelős itt a góltöbbletért? Mindenben teljes itt az egyetértés, Az eredménynek oka már nem kérdés:

A jobb csatárok jobb rugása hat, Ezért a győztes gólok száma hat.

FANYAR TÓBIÁS

SPORT

Futball-eredmények

(TEGNAPI MÁSODIK KIADÁSUNKBÓL.)

Noviszádi alszövetség: Noviszádon Hajduk (Csurug)—NFK 2:1 (1:0), Petrovácon: Szlovácsi—Teksztil 3:2 (1:1), Beocsinban: Cement—Rudar 8:1 (4:0), minősítő mérkőzések az első osztályba jutásért.

Ligaminősítő mérkőzések Szubotícán: ZsAK—noviszádi Vojvodina 1:1, Borovón: Bata SK—Baisics 3:3, Petrovgrádon Borac—Szkoplyei SK 2:0.

KK-mérkőzések: Milanóban: Ambrosiana—Ujpest 2:1 (2:1), 10.000 néző. Góllövők Demaria és Guarnieri (Ambrosiana), illetve Vince (Ujpest), játékevezető Worth (angol). — Bukarestben: Vénusz—Bologna 1:0 (1:0), 15.000 néző, játékevezető Majorszky (magyar). A mérkőzés egyetlen gólját Ene rugta. A játékevezető Andreolót, Puricellit és Biavattit durvárágok és sportszerűtlenségek miatt kiállította, úgyhogy a Bologna a második félidőben csak 8 emberrel játszott.

Barátságos mérkőzések: B. Topolán: JAK—feketesi Spárta 7:0 (3:0) Odzsacin: OSC—szuboticei Sport 4:2 (0:0), Ingiján ZsSK—Dulcisz 10:1 (8:0), Kikindán: NAK—Szloga 6:2 (1:0).

Magyar nemzeti bajnokság: Szeged—Phöbusz 3:2, Budafok—Elektromos 2:2, Hungária—Zugló 4:1.

Hannover: FC Hannover—Jugoszlávia 4:2 (3:0), játékevezető Goll, 5.090 néző. A beográdi csapat közvetlen védelme gyengén működött.

Berlin: Schalke 04—Admira (Bécs) 9:0 (4:0), németbirodalmi bajnoki döntő. A bécsi bajnok súlyos veresége nagy meglepetés.

««(IIII)»»»

Rövid sport hírek

Csejovics Gyura testnevelési miniszter vasárnap este a beográdi rádióban, a jugoszláv nemzeti óra keretében felolvasást tartott az olimpiáról, az olimpiai napról és a sport fontosságáról az ifjúság nevelésében.

A NAK kerékpáros szakosztálya holnap este 8 órakor a Lira-vendéglőben ülést tart. Kérem Polyákovics, Csauth, Jutt, Kemény és Csordás vezetőségi tagok, Pavlik I és III, Vastag, Vranja, Böhm, Tichy, Kojics versenyzőknek és mindazoknak a kerékpárosainknak megjelenését, akik versenyben már indultak. Az intéző.

Prágában október 29. vagy november 5-én futballmérkőzés lesz Olaszország és a cseh-morva védnökség válogatott csapatai között.

A zagrebi atléták 76:53 arányban győztek a pestvidéki kerület csapata ellen. A magyar atléták közül Farkas, Remecz, Tasnádi, Varjas és az olimpiai staféta győzött, nem éppen fényes eredményekkel.

A magyar nemzeti bajnokságban csütörtökön Kispeszt—Budafok és vasárnap Budafok—Szolnok bajnoki mérkőzés lesz. A Hungária pénteken Lipcsében, a Nemzeti pedig szerdán, csütörtökön és vasárnap Dániában vendégszerepel.

Frane Matosics, a szpliti Hajduk játékos, 20.000 dinár átlépési díjért és 2.000 dinár havi fizetésért a BSK-hoz szerződött. Szplitben emiatt nagy a felháborodás és a Vreme szerint a Hajduk egyesületi otthonának falain Halál a Matosics-fivérekre s ehhez hasonló feliratok olvashatók.

Potsdamban a magyar válogatott evezősnycas remek győzelmet aratott a legjobb német nyolcasok ellen.

Az Ujpesti TE atlétikai versenyén Zsuffka (MAC) új magyar rekordot állított fel a rudugrásban. Zsuffka eredménye 405 cm.

««(IIII)»»»

A MAGYAR NEMZETI BAJNOKSÁG ÁLLÁSA

1. Ujpest	26	20	4	2	107:26	44
2. Ferencv.	26	19	5	2	121:44	43
3. Hung.	26	18	5	3	74:32	41
4. Kispeszt	25	14	4	7	60:41	32
5. Szeged	26	12	7	7	58:42	31
6. Nemzeti	26	10	8	8	57:53	28
7. Phöbus	26	9	6	11	61:63	24
8. Budafok	24	8	7	9	40:49	23
9. Szolnok	25	10	3	12	43:56	23
10. Elektr.	26	7	7	12	45:51	21
11. Taxisok	26	7	6	13	62:70	20
12. Bocskai	26	4	5	17	33:80	13
13. Zugló	26	2	5	19	31:97	9
14. SSE	26	3	1	21	23:116	8

Hátralevő mérkőzések: Kispeszt—Budafok, Budafok—Szolnok.

««(IIII)»»»

A VIDÉKI KUPA SORSOLÁSA

A szuboticei alszövetség néhány kitűnő vidéki csapata a nyáron át ismét körmérkőzést rendez „Vidéki Kupa” címen. A mérkőzések sorsrendje a most megejtett sorsolás szerint a következő:

Junius 29: Bajmoki AK—Csantaviri AK és Jugoszlóven—sztáribecsi Szlavia.

Julius 2: Szlavia—Jugoszlóven, Szoborbráni SK—VSC, Szloga (Sztanics)—ZsAK (Szombor), Bezdáni SE—Odzsaci SC, JSK—Apatini SK és Crvenkai SC—Dulcisz.

Julius 9: VSC—Szoborbráni SK, ZsAK—Szloga, OSC—BSE, Apatini SK—JSK és Dulcisz—Crvenkai SC.

Julius 16: Csantaviri AK—Bajmoki AK.

Pályaválasztók mindig az előlállók. A második forduló július 23—30 között, a harmadik forduló augusztus 6—13 között s a döntőt augusztus 20 és 27-én bonyolítják le.

TENISZ

A francia bajnok az amerikai Mac Neill nyerte, aki a döntőben 7:5, 6:0, 6:3 arányban győzött honfitársa Riggs ellen. A női párosban a jugoszláv Flórián—Kovács pár második lett a Mathieu—Jedrzejovszka francia—lengyel pár mögött.

Kukulyevics, aki hosszabb idő óta nem játszott a válogatott csapatban bejelentette a szövetségi kapitánynak, hogy szívesen rendelkezésére áll a németek ellen, ha beválogatják.

Bristolban nemzetközi verseny folyik, amelyen az angol Buttler 6:4, 6:3, 1:6, 5:7, 8:6 arányban győzött von Cramm ellen.

Wallis Myers, a világ egyik legnagyobb tenisz-szakértője, 60 éves korában tüdőgyulladásban meghalt. Wallis Myers szokta összeállítani az angol ranglistát.

Szofia: Beograd—Szofia 7:4, városközi mérkőzés.

BEOGRÁDI ÉRTEKTŐZSDE
Devizák: (kinálat — kereslet dinárokból) + 28.5% prim.

Junius 19.

London (egy font) 209.32—206.12, Páris (100 frank) 118.67—116.37, Newyork (100 dollár) 4444.25—4384.25, Genf (100 svájci frank) 1005—995, Milánó (100 líra) 235.05—231.95, Amszterdam (100 holl. frt.) 2375.20—2337.20, Berlin (100 márka) 1737.88—1770.12, Brüsszel (100 belga fr.) 780.50—748.50, Szaloniki (100 drachma) 31.85—31.15, Varsó (100 zloti) 240.38—832.02, London magánkliring 259.60—256.40, Berlin magánkliring 1440—1420 — **Allampapírok:** 7 százalékos kölcson 101, 7 százalékos Hip bank kötvény 100, kötés 100, 7 százalékos külföldi kölcson 93—92.50, 4 százalékos agrárkölcson 62, kötés 62.50, 2 és fél százalékos Ratna Steta 463—462, kötés 464—463, 6 százalékos bégluk 87.75—87.25 kötés 88—87.50, 6 százalékos dalmát agrár 86—85.50, kötés 86.

NOVISZÁDI TERMÉNYTŐZSDE

Buza, bácskai 78-79 kilós, Noviszád környéki 146—148, Szombor környéki 145—147, középbácskai 146—148 felsőbácskai 89 kilós, 2 százalékos 146—147, tiszai I. uszály 80 kilós, 2 százalékos 148—150, bégal uszály 79-80 kilós, 2 százalékos 147—149 tiszai csatornai uszály 80 kilós, 2 százalékos 147—149, felsőbánati 80 kilós, 2 százalékos 145—147, délbánati vrsaci paritásban 78-79 kilós, 2 százalékos 148—150, szerémi 78-79 kilós 2 százalékos 146—148, szlavóniai 78-79 kilós, 2 százalékos 147—149. **Rozs,** bácskai 72 kilós, 2 százalékos 135—137.50. **Árpa,** bácskai 64-65 kilós 147.50—150. **Zab** 144—146. **Tengeri,** bácskai 117—119, bánati 115—117, vrsaci paritásban 116—118, indiai paritásban 117—119, uszály 116—117. — **Buzaliszt,** bácskai és bánati állomásról nullás gg és g 230—240, **kettes** 210—220, **ötös** 190—200, **hatos** 170—180, **hetes** 145—155, **nyolcas** 115—120, szerémi és szlavóniai állomásról nullás gg és g 225—235 **kettes** 205—215, **ötös** 185—195, **hatos** 165—175, **hetes** 140—150, **nyolcas** 115—120. **Buzakorpa** jutaszakokban bácskai 108—110, szerémi 104—106, bánati 100—102. **Fehérbab,** bácskai és szerémi 2 százalékos zsák nélkül 295—300. **Sertésziszir** 25 kilós kánákban bruttó nettóért 1400—1420. Irányzat: tengedi kellemesebb, különben változatlan. Forgalom: közepes.

SZOMBORI TERMÉNYTŐZSDE

Buza, bácskai, Szombor környéki, 146—148, szerémi k. d. 146—148, szlavóniai 147—149, felsőbácskai 146—148, délbánati 144—146, felsőbánati 144—146, Tisza I és II. uszályból 148—150, dunai hajórakomány 148—150, tiszai, csatornai hajórakomány 147—149, begei hajórakomány 147—149. — **Rozs,** bácskai vasut 137—139. **Zab** bácskai vasut 144—146, szerémi és szlavóniai 144—146. **Árpa,** bácskai 63—64 kgs 155—157.50, szerémi 63—64 kgs 155—157.50 **Tengeri,** bácskai vasut prompt 113—115. **Bab** fehér 295—300. **Buzaliszt,** nullás gg és g 235—245, **kettes** 215—225, **ötös** 195—205, **hatos** 175—185, **hetes** 150—160, **nyolcas** 115—120 **Korpa,** prompt bácskai 108—110, szerémi 104—106. **Sertésziszir,** új nagynordokban 13.75—14.75, új kishordókban 13.75—14.75, kannában bruttó nettóért 13.50—14.50. **Füstölt szalonna** 14—15, sózott szalonna pufa és hasalja nélkül 13—14. Irányzat: buza lanyha, többi változatlan.

□ A biztosítási korhatár csökkentését kívánják a petrovgrádi munkások. Petrovgrádról jelentik: A jugoszláv munkásszövetség petrovgrádi szervezete gyűlést tartott, amelyen megjelent Böszörményi Vasza a noviszádi munkáskamara elnöke is. A gyűlésen elhatározták, hogy a minimális alaphár felemelését kérik óránként 2 dinárról három dinárra és hogy az öregségi biztosítás korhatárát 70 évről 55 évre csökkentésék. Azonkívül azt a kívánságukat fejezték ki, hogy a petrovgrádi államvasuti műhelyben három év óta megszakítás nélkül dolgozó munkásokat automatikusan véglegesítsék és szervezzenek munkás fegyelmi bíróságokat, hogy a jövőben ne bocsáthassák el a legcsekélyebb vétségeikért a munkásokat.

□ Ujjászervezik a német birodalmi bankot. Berlinből jelentik: Német gazdasági körökben számolnak azzal, hogy a legközelebbi napokban nyilvánosságra hozzák a birodalmi bank ujjászervezésének feltételeit. A birodalmi bank külföldiek tulajdonában levő részvényeit repatriálják. Az erről szóló híresztelések valamint az a hír, hogy a birodalmi bank belföldön levő részjegyeit is felvásárolják, a tőzsdén erős keresletet és nagy áremelkedést idézett elő ezekben az értékekben. Szó van arról is, hogy a birodalmi bank részvényeit többé nem jegyzik hivatalosan. A külföldi kézben levő részvények repatriálása úgy történne, hogy a külföldi tulajdonosok a német kormánytól garancia levelet kapnának és ezt később beváltanák. A birodalmi bankhoz közel álló körökben ezzel kapcsolatban kijelentették, hogy a külföldi részvénytulajdonosokkal szemben igen előzenylen fognak eljárni.

Nyaralás az Adrián

Napi pansió személynként 25.— dinár. Vajdasági könyvha. Jelentkezéseket az első csoportra elfogadják legkésőbb június 28-ig. Bővebb felvilágosítással szolgál: „**SAVEZ TREZVENE MLADŽI**“ Dr. Nikola Prodanović, Novi Sad, Dubrovački put 17.

APRÓHIRDETÉSEK

ugy hétköznap, mint vasárnap egy szó 1.— dinár, vastagbetűs 2.— dinár. A legkisebb apróhirdetés ára 12.— dinár. Hirdetéseket a másnapi lapra délután 3 óráig, szombaton déli 12 óráig veszünk fel. A hirdetési adó a hirdetőfelet terheli.

URANIA MOZI, Noviszád

(Leszéllyított nyári helyárak)
Csak kedden és szerdán közkívánatra megismételjük a pompás vigjátékok:
Szerelmi lavina
LOUIS TRENKER

3 csepp
„Növényharmat“

üdit, frissit, hűsít! Hőség idején, bággyadságnál, kimerültségnél utazásnál, sportnál homlokra dörzsölve varázslatosan hat! Kockacukron vagy vízzel véve szomjat olt jó közérzetet biztosít. Ez az ezerjő háziszser csak **zöld** üvegekben valódi. Ára 12 dinár. Kapható patikákban és jobb üzletekben.

ELADÓ

HÁZ PÉRMÜHELLEL, vevőkörrel 100.000 dinárért eladó Noviszádon. Ház 5 lakással 10% hozadékkal 130.000 dinárért eladó. Ház évi 30.000 dinár hozadékkal 250.000 dinárért eladó. Ingatlanforgalmi Iroda, Noviszád, Zseljeznicska 1. 4340

JÓKARBAN lévő »Rixe« 120 ccm motorkerékpár eladó. »Zlatibor« vendéglő, Noviszád, Kralja Petra II. 48. 4347

KERESLET

ÜGYES és fiatal vasesztergályosokat és géplakatosokat keresek azonnali belépésre Ing Kovács Alekszander, Noviszád, Bitolszka 10. 4203

KAUCIÓKÉPES mézárós, többévi gyakorlattal, fiókület vezetésére felvétetik. Dániel, Noviszád, Szubotieska 73. 4305

FÉNYEZŐSEGÉD, elsőrendű szakmunkás, aki spricfényezésben teljesen jártas, azonnalra felvétetik. Kárpitosmunkában jártasak előnyben. Rajmond Goitwald, Noviszád, Kralja Petra II. u. 172. 4233

CUKRÁSZT, aki a cukrászat minden munkájában jártas, felvesz erre az idejnyre a Park Hotel, Noviszád. 4336

INAST KERESK azonnalra Erdéklőzők írjonak: Lakatos Jenő pék, Telecska. 4341

TANULÓLÁNYT és ügyes önálló varrónt felvesz azonnalra női divatszalon. Jelentkezni 12—15 óra között: Friboy, Noviszád, Vojvoda Misicsa 7. II. 4338

ÜGYES VARRÓLÁNYT és tanulólányt felvesz Almási női divatszalon, Noviszád, Kralja Petra I. 30. 4346

ÖNÁLLÓ preciz szabómunkást felvesz azonnalra Kulik szabó, Noviszád, Kralja Alekszandra 3. 4344

KÜLÖNFÉLE

BROS apró briliánsokkal kirakva elveszett a következő útvonalon: Laze Telecskog, Kralja Alekszandra, Sztrazilovszka ucca. A becsületes megtaláló jutalmat kap. Gubanov Iván, Noviszád, Mileticsseva 13. 4345

2500.— dinár befektetéssel havi 1000 dinárt kereshet. Levelezés horvátul. »ANOS« Maribor, Oroznova ul. 6. 4742

EGYENRUHA és polgári szabó, Nagy Ede Duna ucca 18., olcsón és megbízhatóan dolgozik. 4297

AUTÓK! Új és használt, de nagyon jó karban levő különféle márkájú luxus és teherautókban, autógumikban, felszerelésben és alkatrészekben állandó nagy raktár. Olcsó árak, előnyös fizetési feltételek. Képviseletek: Fiat, DKW, Wanderer, Audi és Horch. — August KUTALEK, Noviszád, Kralja Petra II. 84. Telefon 31-06.

BŐR, gumi és teveszőrszj, **MINDENFÉLE** gépolaj és **MŰSZAKI** cikkek kaphatók **SENEŠ** vasüzletekben. 225

HA MÉRLEGKÉPES könyvelővé akarja magát kiképeztetni: Ha könyvszakértőre lesz szükség: Ha praktikus könyvvezetést óhajt bevezettetni, írjon Borbély Lajos könyvszakértőnek, Noviszád, Postafiók 75. (Lakás: Kralja Petra II. ulica 162. számú ház mellett új uccában.) 3347

Szerencsés péntek!

Maradékok minden pénteken féláron BRACA NASTASIĆ rőfös üzleteiben Sztáribecsej, Szobobrán, Noviszád, Kr. Alekszandra 24. 3961

SZEPLŐT, pattanást, hámlást, orrvörösződést és más arctisztatlanságot pár tégely használata után biztosan eltüntethet DARUVARI krém minden szaküzletben kapható. Háromsarkos nagy doboz 15.—, kis doboz 7.50 dinár. Postán küldi: BLUM gyógyszer-tár, Szubotica.

OLVASSA
A REGGELI UJSÁGOT

Napdíjat és jutalékokat kap

fűszerkereskedésekben jól bevezetett **UTAZÓ**
Mellékcikk nagyon kis kollekcióval. Részletes ajánlatokat államnyelven kér.
T. R. BAJ, Zagreb, Draskovicseva 16

Dr. Filipon creme a legjobb és legkedveltebb nappali krém. Ára helyben és vidéken 14.— dinár. Apo-teka Küchler, Vrsac. 2474

Pálinkakazánt

a legmodernebbet készíti Szabadi Bé-la rézműves, Noviszád, Temerinszka u. 19. 4042

ÉTREZZEN a Velika Gradjanszka Menzában Izletes, tápláló, változatos étlap, olcsó abonoment. Laze Telecskoga 9. 3661

Vrbaški rőfös

a jól és olcsón öltözködni szerető höl-gyek üzlete. Kr Alekszandra 9. 4078

MALCSICS SZABÓ mátol kezdve reggel 6 órától déli 2 óráig dolgozik. Noviszád, Maszarikova 12. 4337

Triton antilop cipőfolya-dék, nem piszkítja harisnyáját kapható drogériákban, bór és cipő üzletekben. 4252

Aktuális ujdonság
terjesztésre ügynökök és ügynökök kerestetnek. Ajánlatokat: „Magas provizió” jellegével a kiadóhivatal továbbít

Írókészlet

minden kereskedő, iparos, magánzó részére
csak 195.—dinár

- 500 darab kék kereskedelmi boríték tetszés szerinti nyomással;
- 250 lv bankpost papir tetszés szerinti nyomással;
- 250 lv kisalaku (8°) alaku tetszés szerinti nyomással;
- 100 darab levelezőlap tetszés szerinti nyomással;
- 3 darab iron;
- 1 ironhegyező;
- 5 lv másoló indigó papir;
- 50 lv másolópapir;
- 1 fórlőgumi;
- 1 tollszár;
- 6 darab vegves toll;
- 1 iratesomó a posta eltevésére.

Az összes fentnevezett áru elsőrendű minőségű. Kérjen mintákat!
T. T. **R. BAJ**, Zagreb
Draskovicseva ul. broj 16
Olvassa el holnapi hírdetésünket!

Kerékpárt
Noviszádon legjobban nálam vásárolhat:
„JUNG“ Szuszedszky, Noviszád
Satarikova 9. Telefon 32-69. — Nagy választék mindenféle gyártmányokban!
10.000 dináros balesetbiztosítás

Sárgaréz, vörösréz, alumínium, cink, ón, ólom, csapágyfém, letzin, bádoglemezek, csövek, rudak, drótok minden nagyságban, alakban és ötvözetekben

Autógén és elektromos forasztási anyagok. Grafit, grafitcsészék likopodium

Mindezekből nagy raktárt tart a legszolidabb áron

Dusán Mojics
BEOGRAD, Karadjordjeva 71. Tel. 30-220

Reggeli Ujság
Uredništvo i administracija
Szerkesztőség és kiadóhivatal:
Noviszád, Kr. Petra II. (Futoski put) 50
Telefon: 21—37, éjjel 20—38
Feladós kiadó: **André Dezső**
A kiadóhivatalban van: **Blazsek Ferenc**
Pretpiata — Előfizetés:
Egy hóra 28.— dinár (kijordó útján 30 din.)
Három hóra 80.— dinár (kijordó útján 80 din.)
Félávre 160.— dinár (kijordó útján 172 din.)
Izlet svakodnevo - Megjelenik naponta
Post. éekovni račun — Postacéekkszám: Zagreb, 45.692